

III. 4322 v.

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1914. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 23-ÁN
SÁTORALJAUJHELYBEN TARTOTT
ŐSZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

XL. FÜZET.

SÁROSPATAK
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŪVEL

1914.

III 4322/0.

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1914. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 23-ÁN
SÁTORALJAUJHELYBEN TARTOTT
ŐSZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

XL. FÜZET.

SÁROSPATAK

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŪVEL

1914.

A FELSZŐZEMPLENI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1914.
SZEPTEMBER 23-ÁN SÁTORALJAUJHELYBEN TARTOTT
ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Tudja Mihály, Szegő Béni, Kozma Antal, Péter Mihály, Virág József papi, Thuránszky Tihamér, Nemes Lajos világi tanácsbírák. Dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész.

Mint jegyzők: Péter Mihály papi fő-, Tomory Pál papi aljegyző, Sallay Béla helyettes jegyző.

Cseh Pál alsómihályii, Séra János hardicsai, Horkay Lajos kistráskai, Bornemisza István ladamóci, Máthé Miklós kiszari, Kádár János legényei, Berecz Antal csarnahói, Erdélyi András lasztóci, Nyitray Lajos tusai, Szombathy Antal kolbásai, Horkay Bertalan abarai, Kerekes Kálmán toronyai, Ignéczy Sándor szöllőskei lelkészek. Szombathy Szabó István sátoraljaujhelyi h. lelkész, Koronka Pál málcai s.-lelkész.

Mint egyházi kiküldöttek: Dókus Gyula sátoraljaujhelyi főgondnok képviselőjében: Gyarmathy Béla gondnok, Ilosvay Zsigmond alsómihályii, Isaák János kolbásai főgondnokok. F. Tóth András kisbárii, ifj. Molnár József nagybárii, Kis Károly csarnahói, Kocsis János borsii gondnokok, Liszkay Bertalan és Kormos Gerő tanítóegyesületi képviselők.

1. Közgyűlés előtt istenitisztelet tartatott a templomban, mely alkalommal Szombathy Szabó István sátoraljaujhelyi h.-lelkész imádkozott. Ami szépség, erő, költői lendület, hazafias fellángolás az imádkozó lélekben felfakadhat, felloboghat, az mind ott tündökölt az imádságban, mely a honfiúi lélek bűjút, reményét, a kedveseikért aggódó szülők, hitvesek megszentelt könnyeit, igazságos ügyünk bizonyosságait ihletett szár-

nyalású szavakban vitte az örök bíró trónja elé, anyaszentegyházunk kőfalainak megerősítéséért, igaz ügyünk győzelméért, fegyvereink diadaláért esedezve.

2. Hutka József esperes a történelmi átalakulásokkal vajudó nagy időket híven ecsetelő s azokhoz méltó szavakban emlékezik meg a világháború eseményeiről, azok között az anyaszentegyházra, a lekipászorokra várakozó magasztos és felelősségteljes feladatokról; majd hálás köszönetet mond úgy maga, mint elnöktársa és tisztársai nevében, azért az erőteljesen megnyilvánuló közbizalomért, mely a megejtett tisztújítás alkalmával az egyházmegye vezetését újabb 10 évre az ő kezükbe tette le, amaz ünnepélyes ígéretével, hogy mint eddig is, erejük legjavát az anyaszentegyház s az egyházmegye felvirágoztatására fogják fordítani, amely beszéd egész terjedelmében jegyzőkönyvbe felvétetni határozottván, ekképen hangzik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Felette rendkívüli és nehéz körülmények között gyűfünk össze jelen tanácskozásunkra! S épen ezért a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés szíves elnézését kérem, ha ez alkalommal a rendes szokástól eltérőleg világrengető eseményekről megemlékezve, rövid időre szíves türelmüket veszem igénybe.

Reánk özönlött világháború viharának tombolását látjuk és érezzük magunk körül. Ma már egész Közép-Európa lángban áll és mi e világháború kellő közepébe sodortattunk bele, mint harcoló felek, hogy imádott Hazánkért s annak legdrágább közkincesiért: az „igazságért“, a „kulturáért“ és a „szabadságért“ harcoljunk adáz ellenségeinkkel. Az események láncolatát mindnyájan ismerjük!

Folyó évi junius hó 28-án ama szerajevói véres vasárnapon először egy bomba robbant fel; majdan orgyilkos fegyver dörrenése ejtett mindnyájunkat kábulatba s az orgyilkos fegyver golyója két nemesen lángoló szív dobogását szüntette meg, t. i.: Ferenc Ferdinánd trónörökösünknek és fenkölt lelkű nejének Hohenberg Zsófiá-

nak életét oltotta ki s mély gyászba borította a kettős birodalmat s gyászba borította magyar ref. anyaszentegyházunkat s abban felsőzemléni ref. egyházmegyénket is, kik mindenkor rendithetlen hívei voltunk s vagyunk a dinasztíának! . . . S épen ezért annak idején hulló könnyekkel és szívünkben mély gyászszal állottunk s állunk még most is a magyar trón várományosának feje s dicső emlékü nejének bús ravatala mellett s mély gyászunk és siralmunk jelcül egyházi és iskolai épületeinkre kitettük gyászlobogóinkat s az áldozatok eltemetéséig naponta meghúztuk harangjainkat s a temetés napján templomainkban július 4-én s illetőleg az utána következő vasárnapon július 5-én délelőtti istenitisztelet alkalmával — hogy híveink is részt vegyenek a közgyászban — alkalmi imát és beszédet mondtunk.

S ez időszerint is, Nagytiszteletű Egyházmegyei Közegyülés! amidőn közegyházi ügyeink elintézése végett összegyűltünk, adjunk kifejezést a borzalmas és gyalázatos gaztett felett érzett mély gyászunknak és igaz részvétünknek, egyszersmind imádkozván a nagykegyelmű Istenhez, hogy Ófelségét, a mi jóságos Királyunkat s a felséges uralkodó házat s magyar hazánkat ért csapás elviseléséhez küldje le a magasságos Égből megsegítő s a fájó sebet gyógyító kegyelmét!

E súlyos időben azonban, amidőn a Haza védelmében véreink, családtagjaink legkiválóbbjai állanak az ellenség pusztító fegyverei előtt, azért is imádkozzunk a Mindenható Istenhez, hogy ment-e meg őket a pusztulástól és adjon nekik erőt és kitartást és hogy épségben, győzelemmel és diadallal térjenek vissza a nemzet zászlójával, mely alatt igazságos ügyünkért oly hősiezen harcolnak!

Imádkozzunk, hogy áldja meg szeretett magyar hazánkat, áldja meg Felséges Királyunkat I. Ferenc Józsefet, áldja meg II. Vilmos császárt, a mi dicsőséges szövetségünket és a német fegyvereket, bölcs hadvezéreinket s mindazokat, akik a siker s a diadal kivívásán hűséggel fáradoznak.

S hisszük: „hogy még jönni kell, még jönni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százézek ajakán!”

E rendkívüli komoly nehéz időkben azonban, Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Kedves Lelkészársaim! tisztelt tanító s egyházi előljáró urak! nem elég csupán imádkoznunk fegyvereink diadaláért, hanem nekünk első sorban lelkészeknek, hivatásunkat fokozott odaadással s önmehtagadással kell teljesítenünk! — A nagy idők arányaihoz mérten kell kiszélesítenünk tanítói s lelkipásztori tevékenységünket. Nemcsak a szószéken való buzgóság gyarapításával, hanem a lelkipásztori hivatás egyéb köreibben kifejtendő intenzívebb tevékenységgel. Nincs az a kis egyházunk, ahol a háborúval járó súlyos szenvedések és nagy megpróbáltatások ne érintenék híveinket; arra kell tehát törekednünk, hogy szeretett Hazánkhoz való fokozottabb ragaszkodást, híveink lelki életének megtisztulását és kívánatos átalakulását eredményezzék. Csodás hatása van ilyenkor az intő, buzdító, lelkesítő, vígasztaló, bátorító s felemelő szavaknak s a samaritánusi jó cselekedeteknek. Távol legyen tőlem, hogy ez alkalomból itt a Ntű egyházmegyei közgyűlés színe előtt részletes útmutatást kívánjak adni, hiszen az idő és körülményekhez képest mindnyájan bizton megtaláljuk tevékenységünk fonalát s részemről csak épen ráakartam mutatni főbb vonásokban ez irányú tevékenységünkre is.

Végül kedves kötelességemnek tartom, hogy az egyházmegyei tisztviselői karnak újabb 10 évre való megválasztatása, így az én esperessé történt megválasztatásom alkalmából is — az egész tisztviselői kar nevében — a nagytiszteletű egyházmegyének irányunkban tanusított jóindulatáért s megújuló bizalmáért hálás köszönetemet nyilvánítsam. Részünkről ígéretet teszek — hogy Isten segédelmével — amelyért működésünk újbóli megkezdésekor meg nem szününk imádkozni — szerény tehetségünk mértékéhez képest, mindenkor anyaszentegyházunk s abban felsőzempléni ref. egyházmegyénk javáért és közboldogságáért igyekszünk munkálkodni s ehez a nagytiszteletű egyházmegyének a múltban bőségesen tapasztalt kegyes jó indulatát s támogató készségét kérem!

Ezzel az egyházmegyei gyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

3. Esperes tudomásvétel és jóváhagyás végett jelenti közgyűlésnek, hogy a mai rendkívüli viszonyokra és különösen a közlekedési akadályokra való tekintettel a közgyűlés helyét Sátoraljauhelybe tüzte ki elnöktársával egyetértően.

Jóváhagyólag tudomásul szolgál.

4. Jelen évi őszi közgyűlésünk 3. sz. határozatával — lejárván az egyházmegyei tisztikar 10 éves megbízatása, — július 12-iki határidővel új választást rendelt el az esperesi, az egyházmegyei gondnoki 5 lelkészi, 5 világi tanácsbírói, 1 lelkészi-, 1 világi főjegyzői, 1 lelkészi-, egy világi aljegyzői állásra. A szavazatbontó-bizottságnak 1914. júl. 6-án Sátoraljauhelyen felvett jegyzőkönyve szerint

megállapított, hogy a kitűzött határidőben 29 egyházból érkeztek be a szavazatok, amely szavazatok felbontatván, kitűnt, hogy ezek közül érvényes 28 szavazat, egy szavazat, vagyis az abarai egyház szavazata azonban érvényesnek elfogadható nem volt, miután annak szövege a következő: „a felsőzempléni ref. egyházmegye lemondott tisztikarát egyhangulag újból megválasztja, 2 tanácsbírói állásra pedig Péter Mihály és Kádár János urakat választja.“

Az egyházmegyei esperesi állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Hutka József 28 szavazatot és így esperessé *Hutka József bánóci lelkész* választatott meg.

Az egyházmegyei gondnoki állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Dókus László 28 szavazatot és így egyházmegyei gondnokká *Dókus László a sátoraljauhelyi járás főszolgabírája* választatott meg.

Az egyházmegyei papi főjegyzői állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Péter Mihály 27 szavazatot, Tomori Pál 1 szavazatot és így egyházmegyei papi főjegyzővé *Péter Mihály gálszécsi lelkész* választatott meg.

Az egyházmegyei világi főjegyzői állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Bernáth Béla 27 szavazatot, Somody József 1 szavazatot és így egyház-

megyei világi főjegyzővé *Bernáth Béla a varannói járás főszolgabírája* választatott meg.

Az *egyházmegyei papi aljegyzői* állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Tomory Pál 25, Máthé Miklós 1, Sallay Béla 1 és Séra János 1 szavazatot és így egyházmegyei papi aljegyzővé *Tomory Pál magyarizségi lelkész* választatott meg.

Az *egyházmegyei világi aljegyzői* állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Somody József 27 és Bálint Bertalan 1 szavazatot és így egyházmegyei világi aljegyzővé *Somody József szolgabíró* választatott meg.

Az egyházmegyében rendszeresített *öt papi tanácsbírói* állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Szeghő Béni 27, Virág József 27, Tudja Mihály 27, Kozma Antal 26, Péter Mihály 15, Tomory Pál 4, Böszörményi Sándor 4, Erdélyi András 3, Séra János 2, Kádár János 2, Sallay Béla 1, Horkay Bertalan 1 és Bottka Bertalan 1 szavazatot és így egyházmegyei papi tanácsbírókúl *Szeghő Béni zempléni, Virág József lasztoméri, Tudja Mihály deregnyői, Kozma Antal magyarsasi és Péter Mihály gálszécsi lelkészek* választattak meg.

Az egyházmegyében rendszeresített *öt világi tanácsbírói* állásra a beérkezett 28 érvényes szavazatból kapott Dókus Gyula 28, Nemes Lajos 28, Bernáth Aladár 28, Nemes Sándor 27, Thuránszky Tihamér 27 és Bajusz Andor 2 szavazatot és így egyházmegyei világi tanácsbírákúl *Dókus Gyula Zemplénumegye alispánja, Nemes Lajos ny. kir. tanfelügyelő, Bernáth Aladár Zemplénumegye másod főjegyzője, Nemes Sándor a gálszécsi járás főszolgabírája és Thuránszky Tihamér földbirtokos* választattak meg.

Egyházmegyei közgyűlés a tisztújítás eredményét örömmel veszi tudomásúl, az új tisztikar működésére Istennek minden áldását kéri s tekintettel arra a körülményre, hogy a tisztikar a régi tagokból alakítottatott, az eskü tételétől eltekint, Péter Mihály kivételével, aki egyházmegyei tanácsbírónak is megválasztatott.

5. Egyházmegyénk bizottságait a következőkép alakítja meg:

I. Adóügyi bizottságba: Hutka Józsefet, Péter Mihályt és Bernáth Aladárt.

II. Segélyosztó bizottságba: Hutka József esperes és Dókus László elnöklete alatt: Péter Mihály, Kozma Antal papi-, Dókus Gyula és Bernáth Aladár vil. tanácsbírákat.

III. Közalapi bizottságba: Hutka József esperest, Péter Mihály, Tudja Mihály papi-, Dókus Gyula és Bernáth Aladár vil. tanácsbírákat.

IV. Nyugdíj bizottságba: Hutka József esperest, Kozma Antalt, Virág József papi-, Dókus Gyula és Bernáth Aladár vil. tanácsbírákat.

V. Missiói bizottságba: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Bernáth Aladár és Nemes Sándor világi tanácsbírákat és Péter Mihály főjegyzőt, mint előadót.

VI. Számvevőszék tagjaiul: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Kozma Antal, Péter Mihály papi-, Bernáth Aladár, Nemes Sándor világi tanácsbírákat, dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyészt, előadókul: Tudja Mihály egyházmegyei pénztárnokot és Tomory Pál egyházmegyei aljegyzőt.

VII. Iskolalátogatási bizottságba. a) *Gálszécsi kör.* Iskolalátogató bizottsági elnök: Nyitray Lajos lelkész; tanítói tag. Liskay Bertalan; világi tag nincs.

b) *Magyarizségi kör.* Iskolalátogató bizottsági elnök: Máthé Miklós lelkész; tanítói tag: Kormos Gerő; vil. tag: Molnár István b.-ujlaki áll. tanító.

c) *Abarai kör.* Iskolalátogató bizottsági elnök: Horkay Lajos lelkész; tanítói tag: Vajnay József; világi tag; Kolonay János.

d) *Bánóci kör.* Iskolalátogató bizottsági elnök: Helmecczy Antal lelkész; Könyves Kálmán tanítói tag; világi tag: Pánthy Lajos áll. tanító.

e) *Ladamóci kör.* Iskolalátogató bizottsági elnök: Sallay Béla lelkész; tanítói tag: Karakó Ferenc; vil tag: nincs.

f) *Sátoraljaujhelyi kör.* Iskolalátogató bizottsági elnök:

Bornemissza István lelkész; tanítói tag: Bottka Gyula; világi tag: Szalay Béla.

VIII. *Tanügyi bizottság tagjai*: Bernáth Aladár, Virág József elnökök; Erdélyi András, Sallay Béla egyházi; Szalay Béla és Pánthy Lajos világi tagok. A körlátogatók képviselőiben: Helmeczy Antal, Máthé Miklós (előadó), Nyitray Lajos lelkészek; Liszkay Bertalan, Kormos Gerő, Karakó Ferenc tanítók.

6. Az egyházmegyei közgyűlés által betöltendő tisztviselői állásokat egyházmegyénk a következőkkel tölti be:

Az egyházmegyei főügyészi állást dr. Isépy Tihamérral, az alügyészt dr. Sárkány Lajossal, az egyházmegyei pénztárnoki állást Tudja Mihálylyal.

7. A tanácsbíróvá választott Péter Mihály papi főjegyző hivatali esküjét a közgyűlés színe előtt letévén,

egyházmegyei gondnok Péter Mihály tanácsbíró, ki nagy tudásával és készségével, élesen látó ítéletével, bölcsen mérlegelő igazságszeretetével, ernyedetlen munkásságával egyházmegyénk dicsekvése volt eddig is, új tisztségében örömmel és bizodalommal eltelve üdvözi az egész egyházmegye nevében s tanácsbírói munkálkodására Isten áldását kéri.

8. Egyházmegyénk régi, kipróbált hűségű munkása Kádár János tanácsbíró, meggyengült egészségi állapotára való hivatkozással, azok kérésének és rábeszélésének sem engedve, kik önzetlen és áldozatkész munkálkodásának sikerét örömmel szemlélték, az egyházmegyénél viselt összes tisztségeiről lemondott.

Egyházmegyei gondnok a lemondási szándékától el nem téríthetett Kádár János volt tanácsbíró és tanügyi választmányi elnök lemondása felett egyházmegye mély sajnálkozását

és őszinte fájdalmát tolmácsolja s meghatott szavakban mond köszönetet ama több évtizedre terjedő nemes munkálkodásért, melynek áldásos eredményét sok hálás tanú vallja és sok intézményünk felvirágzása hirdeti. Legyen egyházmegyénk e nyugalomba vonuló érdemes tisztviselőjének jutalma mindnyájunk elismerése, tisztelete és szeretetteljes ragaszkodása.

9. Az egyetemes Konvent 1914/113. sz. határozatával kimondotta, hogy az egyetemes adóalapról az 1915. évtől kezdődőleg 50,000 koronát, 1916-tól kezdődőleg további 50,000 koronát 32 éven át utalványoz s a megfelelő 2.000.000 kor. tőkét folyósítja és az ezen tőkét rendkívüli egyházi adócsökkentési alap címén kezeli, úgy, hogy az ezen tőke után esedékes 6°/_o ot, vagyis az egyetemes alapról fizetendő 100,000 koronát, az egyházközségek által fizetendő 20,000 koronát nevezett alap javára 32 éven át tőkésíti. A tőke kamat segélyekre 252/1913. sz. a. elfogadott munkálatot hatályon kívül helyezte s 1915—1919. évekre új segélyezési cyclust nyitott meg.

Ezen cyclusban, figyelemmel a 254/1913. sz. határozatra, előreláthatólag 4.000,000 kor. tőkének megfelelő 200,000 kor. segély, ebből a 700,000 kor. tőkének megfelelő 85,000 kor. már az 1915. évben lesz megszavazható. Az egyetemes Konvent felhívta végül az egyházkerületeket, hogy kívánják be egyházközségeik tőke kamat segély iránti kérvényét s azokat elbírálva, a szokott I. és II. helyen való sorozás mellett ajánlataikat a f. 1914. év végéig terjesszék fel s jelentésükben sorolják fel külön azon igényeket, melyeknek sürgősen és lehetőleg már az 1915. évben való kielégítését kívánják.

Ezen egyetemes Konventi határozatra az esperes az egyházak figyelmét felhíván, a következő egyházak, a következő indokokból folyamodtak tőkesegélyért:

1. *Ladamóc*. Kér 15,000 koronát, illetve ennek megfelelő 750 kor., melyből 3400 koronával ki akarja fizetni egyházkerületi adósságát. 11080 koronával tanítói lakást, 5667 kor. 65 fillérrel pedig iskolát akar építeni. Bemutatja a tervet és költségvetést.

2. *Málca*. Kér 44,000 kor. tőkét, illetőleg ennek megfelelő 2200 kor. tőkekamat segélyt. Ebből kifizetne 4000 kor. a templomépítésből származott adósságának rendezésére, 17577 kor. 77 fillérből tanítólakot, 22406 koronából lelkészlakot építtetne, mindkettő teljesen elavúlt. Csatolja a költségvetést és tervet.

3. *Csarnahó*. Kér 25,000 kor. tőkének megfelelő 1250 kor. tőkekamat segélyt. Lelkészlakot és templomot akar építeni, illetve javítani. A templomépítés belekerülne 17452 kor. 96 fillérbe, a lelkészlak 12688 kor. 50 fillérbe. 1915—20 évekre egyházi adóval fedezne 5025 kor. 50 fill. Csatolja a tervet, költségvetést, rendkívüli adókimutatást.

4. *Vásárhely*. Kér 10,000 kor. tőkeösszegnek megfelelő 500 kor. tőkekamat segélyt. A kántortanítói lak melléképületeit szeretné megépíteni, ez belekerülne 10,127 kor. 14 fillérbe, a templomjavítási munkálat 1380 koronába, az iskolajavításból és a templomfedésből maradt 5234 kor. adóssága, az építésnél rendkívüli adóval fedezne 4000 koronát. Csatolt tervet, költségvetést.

5. *Bánóc*. Kér 10,000 kor. tőkének megfelelő 500 kor. tőkekamat segélyt. Újjá kell építenie a templom tornyot 6100 koronával; új iskolai tantermet építenie és a tanítói lakot átépítenie 9258 kor. 57 fillérben; a lelkészlakon istállót, magtárt s egyéb épületeket emelnie 10,760 kor. 14 fillérben, összesen 26,120 kor. 71 fillérben; a 20,000 kor. felüli 6120 kor. összegre rendkívüli egyházi adót vet ki a hívekre, 10 évre elosztva. Csatolja a tervet, költségvetést.

6. *Morva*. Kér 10,000 kor. tőkének megfelelő 500 kor. tőkekamat segélyt. Templomát, mely egészen rozszant, újból kell építenie 19,498 koronával, a kántortanítói-lak melléképületeinek részint újjáépítése, részint javítása igényel 2000 koronát. Iskolaépítésből maradt 2000 kor. adóssága. Az összes szükséglet 19,498 kor. A 10,000 koronán felüli 9498 koronát a hívekre rendkívüli adó alakjában kiveteli 10 évre. Csatolja a tervet, a költségvetést.

7. *M.-Sas*. Kér 6000 koronának megfelelő 300 kor. tőkekamat segélyt. Iskolájának, melynek tervét és költségvetését a jelen évi tavaszi közgyűlésünk erősítette meg, —

építése 14,400 koronába kerül. Erre már kaptak 8000 kor. tőkesegélyt. 400 kor. közmunkával fedeznek. Hiányzik még 6000 korona. De a régi iskolát, melyből ez összeget fedezni remélték, eladni nem tudják.

8. *Legenye.* Régi rozzant paróchiája helyett újat akar építeni. Kér 5000 kor. tőkének megfelelő 250 kor. tőkekamat segélyt. A lelkészlak 6000 koronába kerül. 200 koronával a hivek fuvarral járúlnak az építéshez. 800 kor. 3 évre felosztva rendkívüli adóba vetettek ki. Múlt évi őszi közgyűlésen már ajánlatot 5000 koronára első helyen. Iratokat tehát most nem csatol.

9. *Kolbása.* Temploma, tornya, lelkészlaka újbóli fedésére kér 4500 kor. tőkének megfelelő 225 kor. tőkekamat segélyt. A hivek fuvaroznak 370 kor. értékben, öt évre kivetnek 630 kor. Az egész építkezés 5560 kor.-ba kerül. Csatolja tervét, költségvetését, szerződését.

10. *Kisbári.* Kér 3000 kor. tőkének megfelelő 150 kor. tőkekamat segélyt. A lelkészlak építéséből adóssága maradt 1100 kor. Most templomát akarja renoválni, a lelkészlakon új istálló és kocsiszint építeni 4000 kor. költséggel. Ebből 10 évre való felosztással 2000 koronáig rendkívüli adót vetne ki a hivekre. Csatolja a templom tetejének tervét és az építkezésekre vonatkozó költségvetést.

11. *Nagybári.* A templom- és iskolaépítésből származott 3300 kor. adósságának kifizethetése végett 3300 kor. tőkének megfelelő 165 kor. tőkekamat segélyt kér.

12. *Abara.* Kér 35,000 kor. tőkének megfelelő 1754 kor. tőkekamat segélyt. Régi, elavult lelkészlakát át akarja alakítani 14,821 kor. 99 fillérrel, a tanítóilakot 7428 kor. 58 fillérrel; az iskola tetőzetét 2013 kor. 61 fillérrel. Összes építkezése belekerül e szerint 24263 kor. 58 fillérbe. Ez építkezések végrehajtására a hivekre 2198 koronáig rendkívüli egyházi adót vet ki. Csatolja a tervet, a költségvetést, a rendkívüli adókimutatást.

13. *Gálszécs.* Lelkészlak, templom, iskolaépítéséből származott 5000 kor. terhes adósságának fedezésére, valamint a lelkészlak és melléképületeinek kijavítására kér 7500 kor. tőkének megfelelő 375 kor. tőkekamat segélyt. A lelkészlak és melléképületeinek javítása belekerült 3082

kor. 75 fillérbe. Erre rendkívüli adót vet ki 582 kor. 75 fillért. Csatolja a költségvetést.

14. *Sátoraljaújhely.* Lelkészlaképítéséből és tőkeconszultásokból származott adósságának rendezésére kér 10,000 kor. tőkének megfelelő 500 kor. tőkeamat segélyt.

15. *M.-Izsép.* A lelkészlak melléképületeinek építéséből származott 4500 kor. adósságának rendezése végett kér 4500 kor. tőkének megfelelő 225 kor. tőkeamat segélyt.

16. *Lasztóc.* Építkezésekből származott adósság törlesztésére s lelkész- és tanítói lakás javítás, iskolaépítésre, mely utóbbi költségvetését egyházmegyénk 1907. őszi közgyűlése 64. sz. a. megerősítette, kér 20,000 kor. tőkének megfelelő 1000 kor. tőkesegélyt.

17. *Alsómihalyi.* Lelkészlaképítéséből származott 8000 kor. adósságának rendezésére kér 8000 kor. tőkének megfelelő 400 kor. tőkeamat segélyt.

18. *Bodzásujlak.* Templomépítésből származott 4000 kor. adósságának rendezésére 4000 kor. tőkének megfelelő 200 kor. tőkeamatsegélyt kér.

19. *Deregyő* kér 12,265 kor. tőkének megfelelő 613 kor. tőkeamat segélyt. Templomát javítani akarja 6277 kor., iskoláját 5988 kor. 41 fillérrel. Csatolja költségvetését, melyek szabályosan le vannak tárgyalva.

20. *Szöllöske.* A templom-, iskola-, lelkészlak építéséből származott 3000 kor. adósságának törlesztésére kér 3000 kor. tőkének megfelelő 150 kor. tőkeamat segélyt.

21. *Szalók.* Az egyházi épületeknek részben ujonnan építésére, részben javítására kér 8634 kor. tőkének megfelelő 431 kor. tőkeamat segélyt. Csatolja a 8734 koronáról szóló költségvetést. A hívek az építéshez természetben 500 korona munkával járúlnak.

22. *Lasztómér.* Az iskola építéséből származott 10,000 korona adósságának rendezésére kér 10,000 kor. tőkének megfelelő 500 korona tőkeamat segélyt.

23. *Nagyráska.* Kér 20,000 kor. tőkének megfelelő 1000 kor. tőkeamat segélyt. A mai rozzant lelkészlak és melléképületei helyett újat akar építeni 22,920 korona 50 fillérrel és 3880 kor. adósságát óhajtáná kifizetni. Az építéshez a hívek természetben hozzájárúlnak 3000 ko-

ronával. Csatolja a lelkészlak és melléképületeinek tervét és költségvetését.

24. *Zemplén*. Kér 8000 korona tőkének megfelelő 400 korona tőkekamat segélyt, templom, torony-, lelkészlak renoválására. Az összes építkezés belekerülne 11,218 koronába. A hivek természetben hozzájárulnak az építéshez 500 koronával. Csatolja tervét és költségvetését.

E szerint 24 egyház kér összesen 258,434 korona tőkének megfelelő 22934 korona tőkekamat segélyt.

Egyházmegyénk lelkiismeretes mérlegelésével a folyamodó egyházak helyzetének, az I. és II. helyre való beosztással a következő egyházakat hozza tőkesegélyre javaslatba:

I. helyen.

1. Csarnahót ajánlja 25,000 korona tőkének megfelelő 1250 korona tőkekamat segélyre. — Csarnahón a lelkészlak lakhatatlan, a templom javításra szorult. A nép szegény, de buzgó. Kivetést is tett.

2. Gálszécset 7500 korona tőkének megfelelő 375 korona kamatsegélyre. Terhes adóságai vannak. A lelkészlak a gomba fellépése következtében az egészségre felettébb ártalmas. Hívei csekély számúak. Végső egyház, erős felekezetek közé ékelve.

3. Lasztomért 10,000 korona tőkének megfelelő 500 korona tőkekamat segélyre. Sokat építkezett, buzgó, szegény, végső egyház. Erősen be van ékelve idegen felekezetek közé.

4. Abarát 35,000 korona tőkének megfelelő 1754 korona tőkesegélyre. A lelkészlak rozzant, elavult. Tiszta magyar, buzgó, áldozatkész egyház.

5. Málca 44,000 korona tőkének megfelelő 2200 korona tőkekamat segélyre. Lelkészlak és iskola, tanítói lakás rozzant. Hívek maroknyi

számuak, más erős felekezetek közé erősen beékelve.

6. Legenyét 5000 korona tőkének megfelelő 250 korona kamatsegélyre. Lelkészlakás rozzant. A hivek szegények, kevés számmal vannak.

7. Morvát 10,000 korona tőkének megfelelő 500 korona kamatsegélyre. A templom rozzant, a hivek maroknyi számmal vannak, igen szegények. Más felekezetek és nemzetiségek közé erősen bevannak ékelve.

8. Ladamócot 15,000 korona tőkének megfelelő 750 korona tőkekamat segélyre. Tanítólak és iskola elavult. Az egyház szegény, jövedelmi forrásai nincsenek. A hivek is szegények.

9. Szöllőskét 3000 korona tőkének megfelelő 150 korona tőkekamat segélyre. Hivei nagyon szegények, az egyház is az, az utóbbi időben nagy áldozattal sokat építkezett.

10. Alsómihályit 8000 korona tőkének megfelelő 400 korona tőkekamat segélyre. A hivek maroknyi számmal vannak, igen szegények. Az utóbbi időben nagy áldozattal sokat építkezett.

11. Lasztócot 20,000 korona tőkének megfelelő 1000 koronára. A hivek szegények, kevés számmal vannak, az egyház is szegény.

12. Kolbását 4500 korona tőkének megfelelő 225 korona kamatsegélyre. Szegény, de buzgó egyház. Hivek kevés számmal vannak.

13. Nagybárit 3300 korona tőkének megfelelő 165 korona kamatsegélyre. Tanítólak építése elodázhatlan. Terhes adósságuk van, a hivek szegények. Az egyháznak nincsenek jövedelmi forrásai.

14. Bánócot 10,000 korona tőkének megfelelő 500 korona tőkekamat segélyre. Iskola, tanítólak romlott. A torony javítást igényel.

15. Kisbárit 3000 korona tőkének megfelelő 150 koronára. A hivek maroknyi számmal vannak, szegények. Az egyháznak nincs jövedelmi forrása.

16. Nagyráskát 10,000 korona tőkének megfelelő 1000 korona tőkeamat segélyre. Szegény, buzgó egyház. Az utóbbi időben saját erejéből sokat építkezett.

17. Magyarsast 6000 korona tőkének megfelelő 300 korona tőkeamat segélyre. Hívei maroknyi számmal vannak, igen szegények. Az iskolaépítés az egyház existenciális érdeke.

18. Zemplént 8000 korona tőkének megfelelő 400 korona tőkeamat segélyre. Sokat építkezett, szegény, de buzgó egyház.

19. Magyarizsépet 4500 korona tőkének megfelelő 225 kor. tőkeamat segélyre. Hívei maroknyi számmal vannak, szegények, az utóbbi időben, áldozatkészséggel sokat építkeztek. Idegen felekezetek és nemzetiségek közé beékelve.

20. Bodzásujlakot 4000 korona tőkének megfelelő 200 korona tőkeamat segélyre. Csekély számú, szegény egyház. Erősen be van ékelve más nyelvű és felekezetű egyházak közé.

21. Szalókot 8634 korona tőkének megfelelő 431 korona tőkeamat segélyre. Maroknyi, szegény egyház, erősen be van ékelve erős, idegen felekezetek közé.

Igy összesen 21 egyházat ajánl egyházmegyénk első helyen 254,434 korona tőkének megfelelő 12,720 korona tőkeamat segélyre, olyképen azonban, hogy a 18 elsőbb helyen álló egyházakat, ú. m.: Csarnahót, Gálszécset, Lasztóért, Abarát, Málcát, Legenyét, Morvát, Ladamócot, Szöllöskét, Alsómihályit, Lasztócot, Kolbását, Nagybarit, Bánócot, Kisbarit, Nagyráskát, Magyarsast, Zemplént, mint amelyek szükséglete rendkívül sürgős, elodázhatlan, 237,300 korona tőkének megfelelő 11865 kor. tőkeamat segélyre 1915-re, a többi egyházakat, u. m.: Magyarizsépet, Bodzásujlakot, Szalókot 1916-tól 17,134 korona tőkének megfelelő 905 korona tőkeamat segélyre.

II. helyen.

1. Vásárhelyet 10,000 korona tőkének megfelelő 500 korona tőkeamat segélyre. Szegény, de buzgó s idegen felekezetek közt élő egyház.

2. Deregnyőt 12,265 korona tőkének megfelelő 613 korona tőkeamat segélyre. Hívei nagyon szegények. Eddigi építkezéseket saját erejükből teljesítették.

3. Sátoraljaujhelyt 10,000 korona tőkének megfelelő 500 korona tőkeamat segélyre. Kiváló hivatást végző egyház. Lelkészlakát nagy költséggel s adóssággal építette.

10. F. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 12. és 13. jknyvi pontjaira való hivatkozással esperes jenteti, hogy az egyházi ingatlanok telekkönyvi rendezésére vonatkozólag jelentés több egyházból nem érkezett.

Az ügy további nyilvántartásban marad s anyagi felelősség terhe mellett utasítatnak azon egyházak lelkészei, akik jelentéseiket be nem küldötték, hogy az egyház tulajdonát képező összes ingatlanok telekkönyvi másolataival együtt jelentéseiket 30 nap alatt dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyészhez terjesszék be.

11. Folyó évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 14. pontjára a lasztoméri lelkész jenteti, hogy az iskola 18.200 korona költséggel teljesen felépült s mérnöki felülvizsgálat után rendeltetésének még f. év szept. folyamán átadatik.

Örvendetes tudomásul szolgál.

12. F. évi tavaszi közgyűlésünk 16. jknyvi pontjában a morvai egyház presbitériumá jenteti, hogy az iskolaépítésre felhasznált 2100 korona tőke helyrepótlása végett az 1913. és 1914. évekre 100—100 koronát törlesztett s ez összegeket a presbitérium jóállásával ellátott kötvényen Grünvald Adolf morvai lakosnál helyezte el.

Az ügy további nyilvántartásban marad.

13. Ez évi tavaszi közgyűlésünk 17. pontja utasította a tusai egyházat, hogy iskola tanterme elé a szükséges előszobát f. évi szept. 1-ig okvetlenül építtesse meg s annak megtörténtéről a most folyamatban lévő egyházmegyei gyűlésnek tegyen jelentést. Miután azonban az egyházból jelentés nem érkezett,

egyházmegyei közgyűlés ez ügyet tovább nyilvántartásba helyezi s felhívja a tusai egyházat, hogy rendelkezésének eleget téve, arról szóló jelentését a jövő évi tavaszi közgyűlésre terjessze be, mert ellenkező esetben az egyházmegye az előszobát az egyház költségén fogja elkészíttetni.

14. F. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 19 jknyvi pontjára a ladamóci lelkész jelenti, hogy az egyház 1800 korona tőketartozásának 1914. évi törlesztési kötelezettségébe 100 koronát a sátoraljauhelyi központi takarékpénztárba befizetett s úgy erről, mint eddig az e címen befizetett összegről szóló betétkönyv az egyház kétkulcsosládájában van megőrzés végett elhelyezve.

További nyilvántartás mellett tudomásul szolgál.

15. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 20. jknyvi pontjára esperes jelenti, hogy a tusai iskolai ingatlan átírási ügyében jelentés nem érkezett.

További nyilvántartásban marad azzal a rendelkezéssel, hogy az egyház lelkésze jelentését 30 nap alatt dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyészhez anyagi felelősség terhe mellett nyújtsa be.

16. Ez évi tavaszi közgyűlésünk utasította a hóri egyházat, hogy az ág. evangélikusokkal szemben fennálló 750

kor. visszafizetési kötelezettségének tegyen eleget. Miután ez ügyre vonatkozólag az egyházból jelentés nem érkezett,

egyházmegyei közgyűlés anyagi felelősség terhe mellett felhívja a hóri egyház presbitériumát, hogy jelentését 15 napon belül az esperesi hivatalhoz terjessze be, annyival inkább, mert az ág. evang.-ok által kilátásba helyezett bírói eljárás költségei az amúgy is súlyos anyagi bajokkal küzdő egyházat ok nélkül fogják terhelni.

17. F. évi tavaszi közgyűlésünk 24. pontja szerint a per alatt álló nagyráskai ingatlan ügyére vonatkozólag egyházmegyei ügyész szóbelileg jelenti, hogy másodfokon a pert az egyház megnyerte.

Örvendetes tudomásúl szolgál azzal, hogy felebbezés esetén a Kúria döntése egyházmegyei közgyűlés elé terjesztendő.

18. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 26. jknyvi pontjára vonatkozólag a vásárhelyi egyház jelenti, hogy az iskola kipadlóztatott s az ott klfogásolt egyéb hiányok is pótolttak.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

19. F. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 27. pontja ismételtén utasította az alsómihályi egyházat, hogy az iskolai belhely és épületek átengedésére nézve a politikai községgel kötendő szerződésbe illessze be az egyházkerület által megkívánt kikötéseket s ennek megtörténtéről egyházmegyei gyűlésnek jelentést tegyen.

Miután jelentés nem érkezett, az ügy további nyilvántartásban marad azzal a rendelkezéssel, hogy az egyház előljárósága az egyházmegye ez ügyben hozott többszöri határozatának mindenben eleget téve, erről szóló jelentését a jövő tavaszi egyházmegyei gyűlésre adja be.

20. Ez évi tavaszi közgyűlésünk 28 jknyvi pontja szerint a málcái egyház 4000 kor. elköltött alapítványi tőkájének helyreépítésére eddig 729 kor. 98 fillért fizetett be. Ujabb helyreépítésről jelentés nem adatván be,

az ügy további nyilvántartásban marad.

21. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 42/5. pontjában a közigazgatási államsegély, valamint egyéb segélyek megállapított rendjének revideálására kiküldött bizottság jelenti, hogy a háborús viszonyok folytán előállott rendkívüli körülmények miatt, valamint azon oknál fogva, hogy a bizottság világi tagja katonai szolgálatra behivatott, revideáló munkáját csak a jövő évi tavaszi egyházmegyei gyűlésre terjesztheti be.

Tudomásúl szolgál a bizottság jelentésének bevértása mellett.

22. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 52. pontjára a szöllöskei lelkész jelenti, hogy a paróchia építése befejezéséhez közeledik s rendeltetésének f. év október 1-én valószínűleg átadható lesz, bár a vállalkozók hadba vonulása s a jövedelmi forrásoknak a háború kitörése folytán előállott kiapadása miatt igen súlyos nehézségekkel kell megküzdeni.

Tudomásúl szolgál azzal, hogy az építkezés teljes befejezése az 1915. évi tavaszi egyházmegyei gyűlésre bejelentendő.

23. Tavaszi egyhm. közgyűlés utasította a magyarsasi egyházat, hogy az iskola felépítésére a lelkészi földekből elvett fundusért a lelkészt kárpótolja s erről tegyen jelentést mostani közgyűlésünknek.

Erre vonatkozólag Magyarsas jelenti, hogy az iskolai épület helyéül elvett lelkészi földért a lelkészt az ezzel szomszédos egyház földjéből kárpótolta.

Tudomásúl szolgál.

24. Egyh. kerületünk 1914. évi május hó 4—5. napjain tartott közgyűlésének 39. pontjában a sárospataki polgári leányiskola átvétele ügyében kiküldött bizottság felterjesztésére vonatkozólag hozott határozatában arra hívja fel egyházmegyénket, hogy e bizottsági tervet s annak alapján az egész kérdést tanulmányozván, az egyházkerületi bizottságba a maga részéről is küldjön ki tagokat s az így kiegészített bizottság lehetőleg már az őszi közgyűlésre tegye meg a maga érdemleges jelentését.

Egyházmegyénk a sárospataki polgári leányiskolának egyházkerületünk részére való átvételét kívánatosnak, szükségesnek tartja s ahhoz készséggel hozzájárul: azért a maga részéről a bizottság tagjaiúl Hutka József esperes, Dókus László e. m. gondnokot, Virág József és Dókus Gyula tanácsbírákat küldi ki.

25. F. évi tavaszi egyh.-kerületi közgyűlésünk utasította az imregi ref. egyházat, hogy Zolnay Gergely tanítótól szerezzen be egy oly értelmű nyilatkozatot, hogy az élvezeti jog fentartásával Kovács Andrásztól vásárolt ingatlanságot, a tőle temető céljaira elvett ingatlanság helyett elfogadja s jövedelemcsökkenés vagy bármi más címen az egyháztól kárpótlást nem követel.

E nyilatkozatot az imregi egyház beterveztvén: egyházmegye tudomásvétel céljából a főt. egyházkerületre felterjeszti

26. Egyházkerületi közgyűlésünk — a földművelésügyi m. kir. miniszter úrnak püspök úrhoz intézett 10658/1914. sz. átirata alapján — 110. sz. határozatában felhívta az egyházmegyéket, hogy az egyházi, lelkészi és tanítói erdőbirtokok eladását csak az esetben hagyják jóvá, ha ahhoz, erdőfelügyeleti és faértékesítési szempontból a földművelésügyi m. kir. miniszter is hozzájárult.

Tudomásúl szolgál.

27. Egyházkerületünk tavaszi közgyűlése 11. sz. határozatával, tekintettel arra a körülményre, hogy tisztánnenni egyházkerületünknek, szerződés értelmében, a Hornyánszky-féle Énekeskönyv a hivatalos kiadványa, felhívta a lelkészeket e kiadványnak az iskolákban és templomokban leendő használatára.

E körülményt egyházmegyénk is figyelmébe ajánlja a lelkészeknek és tanítóknak s felhívja őket, hogy a templomokban és iskolákban a Hornyánszky-féle kiadású Énekeskönyvet használják s híveiknek is ezt ajánlják megvételre.

28. Egyházkerületünk tavaszi közgyűlése 87. sz. határozatával megújította múlt évi őszi közgyűlésünk azon határozatát, hogy az egyházmegyék a Kálvineumnak megszavazott összeget fizessék ki s amely egyházmegye még eddig ajánlatot nem tett volna, hogy némi segílyt e célra szavazzon meg, — egyszersmind az egyházmegyék espereseit felhívta, hogy erről a határozatról őszi egyházkerületi közgyűlésre jelentést tegyenek.

Egyházmegyénk tisztelettel jelenti, hogy a Kálvineum nemes célja érdekében eddigelé a következők történtek egyházmegyénkben: Az egyházmegye lelkészei, világi tagjai és tanítói 1911. év őszén tartott egyházmegyei közgyűléssel kapcsolatban egy mulatságot tartottak Málcán, mely a Kálvineumnak 450 koronát jövedelmezett s az összeg rendeltetési helyére eljuttatott. Az egyházmegye lelkészei közül többen alapítványokat tettek s annak idáig nagy részét be is fizették. Az egyházak közül is több tett alapítványt. Ezenkívül a lelkészei egyesület f. évi tavaszi közgyűlése 8. számú határozatával azokat a lelkészeket, akik e szent cél előmozdításához még semmivel sem járultak, felhívta, hogy tartsák erkölcsi kötelességüknek e kegyes intézményünk támogatását. Mindent elkövettünk tehát e.-megyénkben, hogy kicsi és szegény egyházmegyénk méltóan ki-

vegye részét ez üdvös intézmény megalkotásából. Maga az egyházmegye pénztára azonban, mint felettebb szegény — egyházmegyénk nagy sajnálatára — semmivel sem járulhat ez idő szerint ez üdvös cél előmozdításához, mivel legszükségesebb fizetni valót is alig képes teljesíteni.

29. Az egyetemes konvent 1914. évi 91. sz. határozatával felhívta az egyházkerületeket, hogy az 1914. év végéig indokolt munkálat kapcsán jelöljék ki, hogy a 357/1909. sz. konventi határozattal állandó káplántartási helyeknek elismert és más egyházközségek közül jövőre, mely egyházközségeket és hány segédlelkéssel kívánnak állandó káplántartó helyül elismertetni, külön kimutatva azon helyeket, melyeknél a lelkigondozás megfelelő ellátása céljából s külön azokat, melyeknél a vallásoktatás teljesítése céljából föltétlen szükség van segédlelkész alkalmazására. E tárgyban való intézkedésre egyházkerületünk jelen évi tavaszi közgyűlése 94a) sz. határozatával az egyházmegyék figyelmé is felhivatván: egyházmegyénkből a következő egyházak kéri állandó káplántartó helyül való elismertetésüket:

a) Sátoraljaujhely, mint amely a 357/1909. évi konventi határozattal állandó káplántartó helyül van elismerve. Azóta a káplántartás szükségességére vonatkozó viszonyok nem változtak.

b) Bánóc, mint amely a 357/1909. sz. konventi határozattal káplántartó helyül van elismerve. Azóta a káplántartás szükségességére vonatkozó viszonyok nem változtak.

E kettőn kívül állandó káplántartó helyül való elismeretésükért folyamodnak:

c) Gálszécs. Itt az újabb viszonyok föltétlenül káplántartást igényelnek, úgy a hívek gondozása, mint főképp az újabban tetemesen megnövekedett vallásoktatás szempontjából. Az anyaegyházhoz a következő fiókegyházak és szórványok tartoznak a következő távolsággal: 1. Kohány 1·5 km., Gerenda 4·45 km., Szécsmező 8·20 km., Dargó 6·33 km., Bacskó 5·54 km., Sztankóc 9·74 km., Kereplye 3·16 km. távolságban. A lelkek száma 368, mely a tőketerebesi cukorgyár uradalmaiba özőnlő, különösen magyar ajkú s ref. vallású

hívekkel nap-nap mellett szaporodik. Vallást kell a lelkésznek tanítania a következő iskolákban: 1. Gálszécsi állami iskolában 28 növendéknek heti 2 órán, az iparos tanonciskolában 8—10 növendéknek heti 1 órán, a gálszécsi polgári fiu és leányiskolában 8—10 növendéknek heti 4 órán. Az 1915/16. évben miniszteri rendelet szerint megnyitandó kohányi állami iskolában heti 2 órán 18 növendéknek, a gerendai ugyanakkor megnyitandó községi iskolában heti 1 órán 5—6 növendéknek. A szécsmezői r. kath. iskolában 10 növendéknek heti 1 órán, összesen heti 11 órán.

d) Lasztomér. Itt is szükséges volna kápláni állás szervezése részint a hitélet fokozottabb ápolása, részint a vallásoktatás szempontjából Lasztomért az egyetemes konvent 1898/82 sz. határozatával missiói egyháznak ismerte el, de eme határozatát mostanáig végre nem hajthatta. Az anyaegyházhoz a következő társ, fiók és szórványegyházak tartoznak a következő távolságban: Rebrény 6 km., Füzessér 38 km., N. Mihály 6.6 km., Laborcszög 7 km., Kráska 5.5 km., Sámogy 2.9 km., Karaszna 2.9 km., Mocsár 5.7 km., Izbugya 5.7 km., Nátafalva 16 km., Petróc 12.3 km., Sztára 17 km., Tarna 9 km., Topolyán 10.04 km. A hívek száma 898. Vallást kell tanítania a nagymihályi polgári fiu- és leányiskolában 8—10 növendéknek 1 órát, a nagymihályi állami elemi iskolában 20—25 növendéknek h. 2 órán. a rebrényi állami elemi iskolában 10—12 növendéknek heti 2 órán. Fokozottabb gondozást igényelne különösen a nagymihályi hitélet, ahol ez idő szerint az úrvacsoraosztás csak a sátoros ünnepeket követő vasárnapon osztható ki.

e) M.-sas. Melyhez a következő egyházak tartoznak a következő távolságban: Szürnyeg 4.11 km., Imreg 5.53 km., Czéke 3.52 km., Kásó 4.06 km. A lelkek száma 938. A két leányegyházban különben előkönyörgő tanítók vannak, a lelkésznek úrvacsorát kell osztania, az iskolákra fel kell ügyelnie és a confirmációt tanítania kell.

Egyházmegyénk Sátoraljauhelyt és Bánócot, mint amelyek az egyetemes konvent 357/1909 sz. határozatával állandó káplántartó helyekül elismertettek, ilyenekül, az akkor fen

forgott s azóta állandóan meglévő szükségesség szempontjából, továbbra is melegen ajánlja.

Ezekén kívül állandó káplántartó helyekül való elismertetésre ajánlja Gálszécset, a hozzá tartozó helyek nagyobb száma s az anyaegyháztól való távolsága miatt a lelkigondozás sikeresebb gyakorolhatása, de főképen a nagymérvű vallásoktatás intenzívebb gyakorolhatása végett; Lasztomért szintén ugyanilyen szempontból és Magyarsast a lelkészi tevékenység nagyobb mérve miatt.

30. A magyarsasi egyház az iránt való kérését terjeszti a nt. egyházmegye elé, miszerint engedtessek meg neki, hogy a falu mellett lévő lelkészi földekből ref. családok részére kisebb-nagyobb területeket házhelyekül eladhasson.

Miután úgy a presbytérium, mint a közgyűlés névszerinti szavazással egyhangúlag beleegyezett, hogy ref. és csakis ref. családok részére a lelkészi földekből házhelyekül bizonyos területek lehetőleg jó áráért eladathassanak s miután kimondatott az is, hogy ez eladott területek helyett más földek szerzetesnek a lelkésznek: egyházmegye elvileg megengedi, hogy az eladásokat a magyarsasi egyház eszközölhesse, de kiköti, hogy az eladásokról szóló szerződéseket csak abban az esetben erősítse meg, ha az eladási árat az egyházra nézve kedvezőnek fogja találni.

31. A magyarsasi egyház beterjeszti a régi iskolai hely adásvevési szerződését, amely szerint e helyet eladta Szopkó János és neje Koleszár Anna magyarsasi lakosoknak 2800 koronáért. Kérve ennek megerősítését s a főt. egyházkerületre való felterjesztését.

Egyházmegye a bemutatott adásvevési szerződést megerősíti s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

32. A szállóskei, valamint a kisbárii egyházak megerősítés végett beterjesztik 4—4 példányban kiállított lelkeszi díjleveleiket.

Egyházmegye a díjleveleket, melyek az eredetivel mindenben megegyeznek s esperesileg már megerősítettek: megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

33. A csarnahói egyház beterjeszti 4 példányban kiállított kántortanítói díjlevelét, kérve annak megerősítését.

Miután a díjlevelek az eredetivel megegyeznek, egyházmegye azokat megerősíti s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

34. A gálszécsi egyház azt kéri a nagytt. egyházmegyétől hogy takarékpénztárban levő adósságának kifizetésére az egyházkerületi pénztárban levő Sütő-féle 800 koronás alapítványt kölcsön vehesse.

Egyházmegye megengedi, hogy a gálszécsi egyház a Sütő-féle 800 koronás alapítványt az egyházkerület pénztárából 5%-os kamat mellett kölcsönként felvehesse, de kimondja, hogy e kölcsönt 10 év alatt megfelelő évi részletekben visszafizetni köteles. Felhívja továbbá az egyházat, hogy e határozat elfogadásáról presbyteri és közgyűlési határozat által az esperesi hivatalt értesítse s az évenkénti visszafizetés megtörténtéről minden év valamelyik gyűlésére je lentést adjon be.

35. Olvastatott az egyházmegye tanügyi bizottságának 1914. évi augusztus hó 6 án Sátoraljaujhelyben tartott gyűlésének jegyzőkönyve

1. Egyházmegyénk területén a beérkezett statisztikai adatok szerint volt 1690 mindennapi iskolaköteles, 100 kevesebb, mint az elmúlt évben; ismétlő iskolakötele-

589, 109-el kevesebb, mint az elmúlt évben. Ez az évről-évre tapasztalható abnormális ingadozás, mely a statisztikai adatok reális voltát legalább is gyanússá teszi, fog is tartani mindaddig, míg az iskolafenntartó egyházak komolyan és szigorúan nem veszik kezökbe az iskolakötelesek nyilvántartását. A nagytt. egyházmegye e célból szigorúan utasította az iskolákat az „A“ naplónak, vagyis a tankötelesek naplójának pontos összeállítására és vezetésére, de a látogatási jegyzőkönyvek szerint teljesen eredménytelenül.

2. Az 1690 mindennapi iskolakötelesek közül saját iskolánkba járt 1069, más vallású iskolába 28; községi és állami iskolába 536; középfokú iskolába 49 és nem járt iskolába 8, mégpedig Hardicsán 3, Hórban 1 és Tussán 1.

3. Az iskolák osztályzata a következő:

Jól megfelelő: Abara (nő), Kistráska, Deregnő, Vásárhely, Kolbása, Nagytoronya, Kistoronya, Ladamóc, Magyarsas, Hardicsa, Migléc, Hór, Garany.

Megjelelő: Abara (fi), Zemplén, Imreg, Tusa, Gálszécs, Kisazar, Magyarizsép, Lasztóc, Málca, Nagyráska, Szalók, Bánóc, Morva, Lasztómér, Alsómihályi, Csarnahó, Nagybári, Szöllöske.

Vallásoktatás szempontjából:

Jól megfelelő: Sátoraljaujhely, Nagymihály, Tökerebes.

Megfelelő: Berettő, Lazony, Homonna, Cselej, B-ujlak, Gercsely, Bodrogszerdahely.

Nem volt osztályozható: Hosszúláz, Legenye és Kazsó.

4. Felszerelés hiányos: Bánócon, Hórban és Nagyráskán.

5. A 32 iskola közül V. osztályú 12, u. m. Szöllöske, Miglész, Gálszécs, Kisazar, Hór, Tusa, Szalók, Málca, Morva, Kolbása, Csarnahó és Nagybári, a többi mind VI. osztályú.

6. Nem egyházkerületi tanterv szerint tanítottak: Csarnahón, Szöllöskén a vallást, nem állami tanterv szerint egyéb tantárgyakat: Imregen, Zemplénben és Szürnyegen.

7. A más vallású iskolába járó ref. gyermekek val-

lásoktatásáról mindenütt történt gondoskodás, kivéve Szalókot.

8. A gercselyi lelkész a kisztei, a sátoraljaujhelyi vallásoktató a hosszúlázi hitoktatásért évi díjat kérnek megállapítani és kiutalni.

9. Tetemes mulasztások nem fordultak elő, kisebb mulasztások voltak Csarnahón szöllő munka miatt és Nagytoronyán. Előbbi helyen törvény szerint büntetettek, utóbbin a közigazgatási hatóság engedékenysége tette lehetlenné a bírságolást.

10. Iskolai naplók rendszeren vezetettek a tankötelesek összeírásai naplóján kívül, egyedül Málcán és Kistráskán hiányoznak az értesítő könyvecskék

11. Az iskolafűtést és takarítást a törvény határozott tilalma ellenére még mindig a gyermekek végzik: Nagybariban, Csarnahón, Kistoronyán, Nagytoronyán, Kolbásán, Nagyráskán, Lasztomérban, Szöllöskén, Tusán, Kisazarban és Hórban.

12. Ifjúsági könyvtárak Nagybári, Málca, Szöllöske és Gálszécs kivételével mindenütt beszereztek.

Egyházmegye a jelentéseket tudomásul veszi s a tanügyi bizottság előterjesztése alapján a következő határozatokat hozza :

1. Miután az „A” napló hiánya két okra vezethető vissza, t. i. először, hogy ezek a naplók nem állanak az iskolák rendelkezésére, másodsor arra, hogy a politikai hatóság, amely kezébe vette a tankötelesek összeírását és nyilvántartását — legtöbb helyen csak későn — november vagy december hóban eszközli az összeírást és így a tankötelesek névsora szeptember hónapban nem áll az iskola rendelkezésére, utasíttatik az esperesi hivatal, hogy kérje fel a sárospataki Irodalmi Kört e naplók nyomtatására és hasson oda a vármegyei közigazgatási bizottságnál, hogy a politikai községekben a tankötelesek legkésőbb augusztus hóban írassanak össze, hogy a tankötelesek névsora legalább szeptember 1-ére az iskolák részére beszerezhető legyen.

2. Utasítatnak a hardicsai, hóri és tusai egyházak, hogy jövőben minden gyermek beiskoláztatásáról gondoskodjanak, a körlátogatók pedig arra, hogy az esetleg ismét előforduló be nem iskoláztatások okai után kutassanak s annak megszüntetésére javaslatot tegyenek.

3. Bánóc, Hór, Nagyráska iskolai felszereléseiket minél előbb szerezzék be.

4. Utasítatnak azok a tanítók, akiknél a VI. osztály nem volt beállítva, hogy kövessenek el minden lehető a VI. osztály beállítására. Minthogy pedig sok lelkész 12 évnél fiatalabb gyermekeket is megkonfirmál s ezáltal őket a rendes hat évi iskoláztatás alól felszabadítják, utasítatnak a lelkészek, hogy csak a 12 évet betöltött gyermekeket confirmáljanak meg, ez lévén különben is az egyházi törvények által meghatározott és megszabott életkor a confirmációra.

5. Utasítatik a szalóki tanító, hogy a más vallású iskolába járó ref. növendékeket minden lehető eszközzel kényszerítse a vallásóra pontos látogatására.

6. A gercselyi és hosszúlázi hitoktatók kérésére vonatkozólag — miután egyházi törvényeink szerint az elemi iskolai növendékek vallásoktatása az egyes egyházak gondoskodásának a tárgya — egyházmegye felhívja a kizstei és hosszúlázi egyház előljáróságát, hogy keressenek és találjanak utat és módot a hitoktatók méltányos kérésének teljesítésére.

7. Utasítatik a nagytoronyai iskola iskolaszéke, hogy az előforduló iskolai mulasztások eseteiben az illető közigazgatási hatóság felettes hatóságánál, de különösen a kir. tanfelügyelőnél tegye meg jelentését.

8. A málcái és kistráskai egyház utasítatnak az értesítőkönyvecskék beszerzésére.

9. Utasítatnak a nagybárii, csarnahói, kistoronyai, nagytoronyai, kolbásai, nagyráskai,

lasztoméri, szőlőskei, tusai, kiszari és hóri egyházak, hogy miután a legtöbbben adócsökkentési segélyben részesülnek, a normál költségvetésben erre a célra feltüntetett és megkapott összeget a költségvetésnek megfelelően használja fel: vessenek végett ennek a törvénytelen és meg nem engedett állapotnak, hogy az iskola fűtése és takarítása a gyermekek által végeztessék.

10 Utasítatnak a nagybárii, málcai, szőlőskei és gálszécsi egyházak, hogy az 50 filléres beiratási díjakból, amelyek semmi más célra nem fordíthatók, az ifjúsági könyvtárakat állítsák föl s jelentésüket a tavaszi gyűlésre terjesszék be.

36. Tavaszi egyházmegyei közgyűlés 23. pontja utasította a magyarsasi és hórii egyházat, hogy iskolai felszereléseiket szerezzék be.

Magyarsas jelenti, hogy az iskolai felszereléseket a cultus minisztériumtól ajándékkul megkapta; Hórból jelentés nem érkezett.

Magyarsas jelentése tudomásul szolgál, Hór pedig utasítatik a tanszerek beszerzésére.

37. Tárgyaltatik az alsózempléni egyházmegye közgyűlésének az az indítványa, hogy az orsz. lelkészi nyugdíjintézet működése csupán a rendkívüli szükség vagy helyzet által parancsolt, mondhatni kényszer nyugdíjaztatásokra korlátoztassék, hogy az így megtakarítható fedezet által a lelkészi özvegyek és árvák vagyoni helyzetét emeljük.

Egyházmegyénk, tekintve azt, hogy újabb időben olyan lelkésztársaink is nyugdíjba kívánnak, kik még egészségüket, erejüket tekintve akadály nélkül szolgálhatnának; tekintve azt, hogy az ilyeneknél előforduló nyugdíjösszegekre igen is nagy szüksége van az özvegy-árva intézetnek s végül tekintve azt a csekély évi jutalékot, mit lelkészözvegyeink és árváink kap-

nak évenként: az indítványt a maga részéről is a legmelegebben pártolja s ez uton is kéri a főtiszt. egyházkerületet, hogy e javaslat keresztülvitele érdekében az Egyetemes Konventnél előterjesztéssel és kérelemmel közbejárni méltóztassék.

38. Olvastatott a felsőzempléni ref. tanítóegyesület 1914. évi május hó 20-án Gálszécsen tartott ülésének jegyzőkönyve, amelynek 10. számú pontjában arra kéri a nagytt. egyházmegyét, hogy az 1912. évi őszi gyűlésének ama határozatát, hogy az iskolafentartó egyházaknak szabad kezett ad arra nézve, hogy tanítóinak a körü gyűlések alkalmával mennyi napidíjat és természetbeni fuvarát adhat: több egyház „a szabad kezett“ úgy értelmezte, hogy a körü gyűlésen megjelent tanítóknak sem fuvarát, sem napidíjat nem adott: hozzon erre nézve világos határozatot, hogy mennyi fuvar- és napidíjat köteles az egyes iskolafentartó egyház adni a körü gyűlésen megjelent tanítóknak.

Egyházmegye e tekintetben fenntartja előbbi határozatát, t. i. amelyik egyháznak anyagi viszonyai megengedik, tanítójának a körü gyűlésekre is adhat nap- és fuvardíjat, amelyik azonban erre nem képes, attól erre a célra a tanító nem követelhet semmit.

A többi felolvasott jegyzőkönyvi pontok tudomásul vétetnek.

39. Olvastatott a Kisbáriban 1914-ik év augusztus 2-ik napján a kisbáribi anya és nagybáribi leányegyházak lelkészi állásának választás útján való betöltése alkalmával felvett jegyzőkönyve, mely szerint nevezett egyházak lelkészévé Sallay István pécsi s.-lelkész választatott meg.

Miután a jegyzőkönyv és a csatolt iratok szerint a választás az egyházi törvények ide vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően ejtetett meg s a választás ellen felebbezés be nem adatott: egyházmegyei közgyűlésünk Sallay

Istvánt a kisbárii anya- és nagybárii leányegyház lelkészének kijelenti, megválasztatását megerősíti s erről a főt. egyházkerületet értesíti.

40. A kis- és nagyazari egyház bemutatja a paróchia építésére vonatkozó szerződését, kérve ennek megerősítését.

Miután e szerződés szabályszerűen kötött meg s ellene felebbezést senki sem adott be: egyházmegye a bemutatott építkezési szerződést megerősíti.

41. A zempléni egyház azt kéri a nagy. egyházmegyétől, hogy engedtesék meg neki, miszerint tornyának megépítésére az egyházkerület pénztárából 8000 kor. kölcsönt vehessen fel.

E kölcsönt vagy a nyerendő tőkekamat segélyből, vagy — ha ez nem sikerülne — az egyháztagok áldozatkészségéből fogja megfizetni.

Miután e kölcsön felvételét úgy a presbyterium, mint a közgyűlés szabályszerűen letárgyalta s ellene fellebbezést senki sem tett: egyházmegye megengedi, hogy a zempléni egyház tornyának építésére az egyházkerület pénztárából 8000 korona kölcsönt vehessen fel s ennek kiutalását a főt. egyházkerület jóindulata a legmelegebben ajánlja.

42. Olvastatott a Szöllőskén 1914. év május hó 9-ikén tartott lelkészválasztó közgyűlés jegyzőkönyve, amely szerint az eltávozás folytán megüresedett lelkészi állásra Sallay Béla kisbárii lelkész választatott meg egyhangúlag.

Miután a jegyzőkönyv s a csatolt iratok szerint a választás az egyházi törvények ide vonatkozó rendelkezései szerint történt: egyházmegyei közgyűlésünk Sallay Bélát a szöllőskei egyház lelkészének kijelenti, választását megerősíti s erről a főt. egyházkerületet értesíti.

43. A csarnahói egyház jelenti, hogy 1914. év július hó 19-én tartott presbyteri ülésében Erdős Endre szentjőbbi kántor-tanítót tanítójának megválasztotta s egyúttal kéri, hogy megválasztott tanítója egyházmegyénkbe bekebeleztesse.

Egyházmegye a választást megerősíti, Erdős Endre megválasztott csarnahói kántor-tanítót bekebelezi s erről a főt. egyházkerületet értesíti.

44. A ladamóci egyháznak a tanítói lakás és az iskola építésére vonatkozó terve és költségvetése,

mint szabályosan letárgyalt, ezennel megerősítetik.

45. A málcai egyháznak a lelkészlak építésére (22406 korona) és tanítói lakás (17577 kor. 77 f.) emelésére vonatkozó terve és költségvetése,

mint szabályszerint letárgyalt, ezennel megerősítetik.

46. A csarnahói egyháznak a templom építésére (17452 kor. 96 f.) és lelkészlakás emelésére (12688 kor. 50 fill.) vonatkozó terve és költségvetése és ezen építkezésekre vonatkozó azon rendkívüli adó kivetése, hogy a hívekre 1915—20. évekre tehetőleg 5025 koronáig rendkívüli adót vetett ki,

mint szabályszerűen letárgyaltak, ezennel megerősítetnek.

47. Beterjesztetik a vásárhelyi egyháznak a kántortanítói lak melléképületeinek emelésére (10124 kor. 10 fill.) és a templom javítására (1380 kor.) vonatkozó terve és költségvetése, valamint azon határozata, hogy az építkezésre vonatkozólag 10 évre felosztva 4000 kor. rendkívüli adót kész a hívekre kivetni.

Az építésekre vonatkozó terv és költségvetés, mint szabályosan letárgyaltak, ezennel

megerősítetnek, a rendkívüli adókivetésre vonatkozó határozata tudomásul vétetik.

48. Beterjesztetik a bánóci egyháznak a templomtorony újjáépítésére (6100 kor.), az új iskolai terem építésére és a tanítói lak átépítésére (9258 kor. 57 fillér) és a lelkészlakon emelendő istálló, raktár s egyéb melléképületek (10760 kor. 14 fill.) vonatkozó terve és költségvetése, valamint azon határozata, hogy ez építkezésekre 10 évre felosztva 6120 kor. rendkívüli adót kész a hívekre kivetni.

Az építkezésekre vonatkozó tervek és költségvetések, mint szabályosan letárgyaltak, ezennel megerősítetnek, a rendkívüli adókivetésre vonatkozó határozata tudomásul vétetik.

49. Beterjesztetik a morvai egyháznak az új templom építésére (19498 kor.) és a kántortanítói lakon melléképületek emelésére és újjáépítésére (2000 kor.) vonatkozó terve és költségvetése, valamint azon határozata, hogy az építésekre vonatkozólag 10 évre felosztva 9498 korona rendkívüli adót kész a hívekre kivetni.

Az építkezésekre vonatkozó terv és költségvetések, mint szabályosan letárgyaltak, megerősítetnek, a rendkívüli adókivetésre vonatkozó határozat tudomásul vétetik.

50. A kolbásai egyháznak a templom, torony, lelkészlak javítására vonatkozó terve és költségvetése,

mint szabályosan letárgyalt, ezennel megerősítetnek.

51. Beterjesztetik a kisbárii egyháznak a templom javítására, a lelkészlakon melléképületek emelésére (összesen 4000 kor.) vonatkozó terve és költségvetése, valamint azon határozata, hogy építkezésekre 2000 kor. rendkívüli adót kért kivetni.

Az építkezésekre vonatkozó terv és költségvetések, mint szabályosan letárgyaltak, ezennel megerősítetnek, a rendkívüli adókivetésre vonatkozó határozat tudomásul vétetik.

52. Az abarai egyháznak a lelkészlakás átalakítására (14821 kor. 99 f.) és a tanítói lakás kijavítására (7428 kor. 58 f.), valamint az iskola tetőzetének fedésére (2013 kor. 01 f.) vonatkozó terve és költségvetése, valamint az építés fedezésére vonatkozó 2198 koronáig terjedő rendkívüli adó kivetése,

mint szabályosan letárgyaltak, ezennel megerősítetnek.

53. A gálszécsi egyháznak a lelkészlak és melléképületének javítására vonatkozó költségvetése,

mint szabályosan letárgyalt, ezennel megerősítetik.

54. A deregnyői egyháznak a templom (6277 kor.) s az iskola (5958 kor. 41 f.) javítására vonatkozó költségvetése,

mint szabályosan letárgyalt, ezennel megerősítetik.

55. A szalóki egyháznak az egyházi épületeknek részint újból építésére, részint javítására vonatkozó költségvetése,

mint szabályosan letárgyalt, ezennel megerősítetik.

56. Beterjesztetik a lasztoméri egyháznak az iskolaépítésére vonatkozó terve, költségvetése, mely szerint az épület felépítése 16417 kor. 56 fillérbe került. Továbbá az e célból a hívekre kivetett 12894 kor. 95 fillér rendkívüli adó kivetés lajstroma.

Az építésre vonatkozó terv, költségvetés és rendkívüli adó kivetés, mint szabályosan letárgyaltak, ezennel megerősítetnek.

57. Beterjesztetik a nagyráskai egyháznak a lelkészlak és melléképületeinek újjáépítésére vonatkozó terve és költségvetése. Az egész építkezés belekerül 22980 kor. 50 fillérbe.

A terv és költségvetés, miután szabályosan le van tárgyalva, ezennel megerősítettik.

58. Beterjesztetik a zempléni egyháznak a templom torony és lelkészlak renoválására vonatkozó terve és költségvetése. Az egész építkezés belekerül 11218 koronába.

A terv és költségvetés, mit szabályosan letárgyalt, ezennel megerősítettik.

59. Ladamóci egyház presbyteri és egyházi közgyűlésében szabályosan letárgyalt „Nyilatkozatot“ adott ki arról, hogy a ladamóci egyház tulajdonát képező, a ladamóci 80 számú betétben 1782/2—1784/2-ig terjedő h. sz. ingatlanból, a ladamóci kataszteri térképen felvett 1706 sorsz 1727. sz. parcellák hosszában a Bodrog holt medréből eső ingatlan jutalékokat, miután azok tévedés alapján lettek a ladamóci ref. egyház tulajdonául bejegyezve, megengedi, hogy a ladamóci egyház nevééről, Weinberger Ignác és társai, telekkönyvi betéttulajdonosok nevére saját költségükön bekebeleztesse.

Egyházmegyénk a törvényesen létrejött nyilatkozatot jóváhagyólag megerősíti s megengedi a ladamóci egyháznak, hogy az előbb felsorolt ingatlanok a ladamóci egyház nevééről töröltesse s Weinberger Ignác és társai nevére bekebeleztesse.

60. Szabó Gyula bánóci segédlelkész okmányai alapján a felsőzempléni egyházmegyébe való bekebeleztetéséért folya-modik.

Nevezett egyházmegyénkbe ezennel bekebeleztetik.

61. Esperes bemutatja az egyházmegye egyházainak folyó évi országos közalapi járulékaikról szóló kimutatást.

Kimutatás

a felsőzempléni ref. egyházmegye egyházainak folyó évi
orsz. közalapi járulékaikról.

1. Abara	---	---	---	---	52 kor.	72 fill.
2. Mészpest	---	---	---	---	—	80 "
3. Alsómihalyi	---	---	---	---	18 "	88 "
4. Kiskázmér	---	---	---	---	2 "	96 "
5. Bánóc	---	---	---	---	15 "	44 "
6. Bánóc szórványai	---	---	---	---	4 "	24 "
7. Vásárhely	---	---	---	---	37 "	44 "
8. Morva	---	---	---	---	8 "	72 "
9. Rákóc	---	---	---	---	1 "	20 "
10. Lazony	---	---	---	---	15 "	60 "
11. Berettő	---	---	---	---	17 "	60 "
12. Lask, Gatály	---	---	---	---	3 "	12 "
13. Bodzásujlak	---	---	---	---	11 "	60 "
14. Garany	---	---	---	---	30 "	72 "
15. Csarnahó	---	---	---	---	32 "	— "
16. Deregnyő	---	---	---	---	45 "	28 "
17. Szalók	---	---	---	---	7 "	28 "
18. Gálszécs	---	---	---	---	9 "	68 "
19. Gálszécs szórványai	---	---	---	---	6 "	96 "
20. Gercsely	---	---	---	---	6 "	32 "
21. Kelecsény-Velejte	---	---	---	---	6 "	40 "
22. Kiszte	---	---	---	---	6 "	08 "
23. Hardicsa	---	---	---	---	48 "	24 "
24. Töketerebes	---	---	---	---	12 "	88 "
25. Homonna	---	---	---	---	10 "	88 "
26. Homonna szórványai	---	---	---	---	12 "	— "
27. Kazso	---	---	---	---	4 "	96 "
28. Barancs	---	---	---	---	2 "	40 "
29. Kis-Nagyazar	---	---	---	---	11 "	12 "
30. Kisbári	---	---	---	---	8 "	40 "
31. Nagybári	---	---	---	---	27 "	04 "
32. Kistráska	---	---	---	---	14 "	56 "
33. Hegyi	---	---	---	---	10 "	64 "
34. Kolbása	---	---	---	---	13 "	12 "
35. Kolbása szórványai	---	---	---	---	4 "	16 "

36.	Ladamóc	---	---	---	33	kor.	20	fill.	
37.	Lasztóc	---	---	---	12	"	64	"	
38.	Nagykázmér	---	---	---	2	"	96	"	
39.	Lasztomér	---	---	---	35	"	68	"	
40.	Lasztomér szórványai	---	---	---	7	"	20	"	
41.	Ribrin	---	---	---	7	"	52	"	
42.	Füzessér	---	---	---	1	"	12	"	
43.	Nagymihály	---	---	---	20	"	16	"	
44.	Legenye	---	---	---	16	"	24	"	
45.	Magyarizsép	---	---	---	10	"	—	"	
46.	Cselej	---	---	---	2	"	96	"	
47.	Egres	---	---	---	6	"	08	"	
48.	Kisruszka	---	---	---	—	"	80	"	
49.	Pelejte	---	---	---	3	"	12	"	
50.	Upor	---	---	---	—	"	40	"	
51.	Magyarsas	---	---	---	8	"	40	"	
52.	Imreg	---	---	---	17	"	52	"	
53.	Szürnyeg	---	---	---	26	"	56	"	
54.	Czike-Kásó	---	---	---	—	"	88	"	
55.	Málca	---	---	---	17	"	12	"	
56.	Dobróka	---	---	---	—	"	96	"	
57.	Falkus	---	---	---	2	"	48	"	
58.	Kácsánd	---	---	---	4	"	16	"	
59.	Márk	---	---	---	4	"	—	"	
60.	Petrik	---	---	---	—	"	64	"	
61.	Miglécz	---	---	---	6	"	72	"	ki-
62.	Vécse	---	---	---	10	"	64	"	fizette
63.	Nagyráska	---	---	---	21	"	60	"	ki-
64.	Nagytoronya	---	---	---	15	"	60	"	fizette
65.	Mistoronya	---	---	---	23	"	28	"	
66.	Sátoraljaujhely	---	---	---	226	"	16	"	
67.	Széphalom	---	---	---	—	"	96	"	
68.	Hosszúláz	---	---	---	3	"	68	"	
69.	Szöllöske	---	---	---	13	"	20	"	
70.	Borsi	---	---	---	9	"	76	"	
71.	B.-Szerdahely	---	---	---	31	"	60	"	
72.	Bodrogszög	---	---	---	5	"	84	"	
73.	Tusa Bosnya	---	---	---	28	"	32	"	
74.	Parnó Techna	---	---	---	3	"	76	"	
75.	Tusaujfalu	---	---	---	10	"	24	"	

76. Hoor	---	---	---	---	15 kor.	04 fill.
77. Bistre	---	---	---	---	4	” 88 ”
78. Zemplén	---	---	---	---	23	” 04 ”
79. Kisújlak	---	---	---	---	4	” 56 ”
80. Pálfölde	---	---	---	---	4	” 64 ”
81. B.-Szentmária	---	---	---	---	4	” 08 ”

Deregyő, 1914. aug. 18.

TUDJA MIHÁLY

e.-m. pénztárnok.

A kimutatás jegyzőkönyvbe foglaltatik az-
zal a felhívással, hogy a járulékok folyó évi
november 1-ig az egyházmegyei pénztárba be-
fizetendők.

62. Esperes bemutatja a felsőzempléni egyházmegye egy-
házainak folyó évi országos nyugdíjintézeti járulékaikról szóló
kimutatást.

Kimutatás

a felsőzempléni ref. egyházmegye egyházainak folyó évi
nyugdíjintézeti járulékaikról.

1. Abara	---	---	---	---	51 kor.	04 fill.
2. Alsómihályi	---	---	---	---	41	” 98 ”
3. Bánóc	---	---	---	---	55	” 58 ”
4. Bodzásujlak	---	---	---	---	39	” 40 ”
5. Deregyő	---	---	---	---	53	” 06 ”
6. Gálszécs	---	---	---	---	53	” 48 ”
7. Gercsely	---	---	---	---	59	” 80 ”
8. Hardicsa	---	---	---	---	49	” — ”
9. Kazsó	---	---	---	---	63	” 06 ”
10. Kisbári	---	---	---	---	40	” 52 ”
11. Kolbása	---	---	---	---	49	” 20 ”
12. Lasztóc	---	---	---	---	48	” 54 ”
13. Lasztomér	---	---	---	---	58	” 06 ”
14. Legenye	---	---	---	---	48	” 22 ”
15. Magyarizsép	---	---	---	---	56	” 28 ”

16.	Magyarsas	---	---	---	48	kor.	66	ill.
17.	Málca	---	---	---	56	"	88	"
18.	Nagyráska	---	---	---	48	"	90	"
19.	Sátoraljaujhely	---	---	---	30	"	85	"
20.	Tusa	---	---	---	46	"	28	"
21.	Zemplén	---	---	---	54	"	76	"
22.	Homonna	---	---	---	38	"	45	"
23.	Kisazar	---	---	---	33	"	38	"
24.	Kisráska	---	---	---	34	"	84	"
25.	Ladamóc	---	---	---	32	"	—	"
26.	Csarnahó	---	---	---	35	"	21	"
27.	Nagytoronya	---	---	---	32	"	—	"
28.	Szöllöske	---	---	---	38	"	43	"
29.	Migléc	---	---	---	33	"	46	"

Deregyő, 1914. aug. 18.

TUDJA MIHÁLY

e.-m. pénztárnok.

A kimutatás jegyzőkönyvbe vétetik azzal, hogy a járulékok folyó évi november 1-ig az egyházmegyei pénztárba befizetendők.

63. Jelen évi egyházkerületi közgyűlésünkre képviselőikül kiküldetnek :

az elnökség mellett Szegő Benő, Tudja Mihály papi tanácsbírák, Tomory Pál aljegyző, Thuránszky Tihámér, dr. Isépy Zoltán, Nemes Lajos világi tanácsbírák, mint rendes, Kozma Antal, Virág József papi tanácsbírák és Bernáth Béla világi főjegyző, mint póttagok.

64. Az időszaki tanács tagjaiul megválasztatnak :

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Szegő Benő, Péter Mihály papi, Dókus Gyula világi tanácsbírák, dr. Sárkány Lajos, mint rendes, Virág József, Tudja Mihály papi, Nemes Lajos világi tanácsbírák, mint póttagok.

65. E jegyzőkönyvi pontok a Sátoraljauhelyen, 1914. szeptember 23-án tartott közgyűlésen

meghitelesítették.

E jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Péter Mihály papi főjegyző: a 4, 5, 6, 9, 26, 27, 28, 29, 64 és 65 pontokat és az I—II. bír. pontot.

Tomory Pál aljegyző a 23, 24, 25, 30—43 pontokat és a III—IV. bírósági pontot.

Sallay Béla h. aljegyző a jelenvoltakat és az 1, 2, 3, 7, 8, 10—22 pontokat.

Bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bizottságának Sátoraljauhelyben 1914. évi szeptember 23-án tartott ülésében.

Jelen voltak: Hutka József esperes, egyházi elnök, Dókus László egyházmegyei gondnok, világi elnök tárgyalást vezető kettős elnöklete alatt: Szeghő Benő, Kozma Antal, Tudja Mihály, Péter Mihály papi, Nemes Lajos, Thuránszky Tihámér világi tanácsbírák. Előadó: Virág József tanácsbíró. Jegyzőkönyvvezető: Péter Mihály főjegyző, tanácsbíró.

Tárgy: A felsőzempléni egyházmegye esperesének nevezett egyházmegye 1914. május 7-ik napján Sátoraljauhelyben tartott közgyűlése 61. sz. jegyzőkönyvi pontja alatt Szombathy Szabó István saujhelyi segéd-, illetve helyettes lelkész fizetése megállapítása tárgyában illetéktelenül hozott határozata feloldását s ez ügyben újabb intézkedések tételét kérő beadványa.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen alakult.

Majd előadó az ügyet a következőkben ismerteti. Szombathy Szabó István sátoraljauhelyi segéd-, illetve helyettes lelkész kérelmére, Sátoraljauhelyben 1914. május 7-én tartott

tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 61. számú határozatával megállapította a sátoraljaujhelyi helyettes lelkész fizetését.

Ezen határozat egyes pontjai ellen özv. Fejes Isvänné az egyházkerületi közgyűlésre felebbezett, felebbezését azonban később, bizonyos helyes irányu információk után, a püspöki hivataltól visszakérte s elküldölte az összes iratokat az ügyben való újabb intézkedés végett a felsözempléni esperesi hivatalhoz, az esperes pedig e tárgyban egyházmegyei bírósági intézkedést kér.

A bírósági tárgyalásra a felek meghívtak, a vétív aláíratott s az iratokhoz csatoltatott.

Erre az egyházmegyei bíróság zárt ülésben egyhangúlag a következő

Végzést

hozta :

A felsözempléni református egyházmegye közigazgatási bírósága, nevezett egyházmegyének 1914. évi május hó 7. én Sátoraljaujhelyben 61. számú jegyzőkönyvi pontja alatt Szombathi Szabó István sátoraljaujhelyi segéd-, illetve helyettes lelkész fizetési megállapítása tárgyában hozott határozatát feloldja s az ügyet érdemleges elintézés végett visszateszi az esperesi hivatalhoz.

Indokok :

Fel kellett oldani az egyházmegye határozatát, mert illetéktelenül olyan ügyben hozott a közgyűlés határozatot, melyet az E. T. V. t.-c. 33. §-ának 5. pontja egyenesen a közigazgatási bíróság hatáskörébe utal s így az ügyet érdemleges elintézés végett vissza kellett tenni az esperesi hivatalhoz, mert az E. T. II. t.-c. 75, illetve 82. §-ai szerint a kegyeleti időtartamára segéd-, vagy helyettes lelkészeket az esperes rendel s készpénzfizetésüket ő állapítja meg.

Kmf.

Hutka József,

esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

Dókus László,

e.-m. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

Péter Mihály,

egyházmegyei főjegyző,
a bíróság jegyzője

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sátoraljaiúj helyben 1914. szeptember 23-án tartott ülésében.

Jelen voltak: Hutka József esperes, egyházi elnök, Dókus László egyházmegyei gondnok, világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt: Szeghő Benő, Tudja Mihály, Péter Mihály papi, Nemes Lajos, Thuránszky Tihamér világi tanácsbírák. Előadó Kozma Antal tanácsbíró. Jegyzőkönyvvezető Péter Mihály főjegyző.

Tárgy: Ignéczy Sándor szőlőskei lelkész panasza a borsii egyház ellen, a lelkészi földek jogtalan használatára miatt.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekelttségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó az ügyet a következőkben ismerteti: Ignéczy Sándor szőlőskei lelkész bepanaszolta a borsii egyházat a f. évi március hó 7-én tartott közigazgatási bíróság előtt azért, mert a borsii egyház a lelkészt illető földbirtokból 2158 □ ölet jogtalanul használ s kérte, hogy ezen földmennyiség a lelkész használatába visszarendeltesse s két évi károsodása, a berlet arányában neki megtéríttessék. Kérelmének támogatásául heterjesztette a régi 1885-ben kelt s az ezelőtt két évről kelt lelkészi díjlevelet.

Az elsőben a borsii földekből a lelkész használ 12 holdat, a másodikban már össze van foglalva a szőlőskei lelkészi földdel a borsii s így az összes föld és rétbirtok kitesz 21 kat. hold 955 □ ölet. Így a régi díjlevél alapján, mely állítólag magyar holdakról szól, állapítja meg, hogy a borsii földeknek 9 kat. holdnak kell lenni. Vagyis a borsii leányegyház nevében álló 19442 □-öl földbirtokból a lelkészt 14400 □-öl, az egyházat pedig 5042 □-öl illeti meg. A valóságban pedig használ a lelkész 12442 □-ölet, az egyház pedig 7200 □ ölet.

Továbbá beterjesztette a borsii presbyteriumnak 1914. évi április 5-én ez ügyben hozott határozatát, amelyben a lelkész azon kérését, hogy a vitás ügy otthon intéztessék el és hogy az illető föld a lelkésznek biztosíttassék, a presbyterium minden indokolás nélkül mereven visszautasította.

Bemutatja előadó az egyházmegye közigazgatási bíróságának folyó évi május 7-én Sátoraljaujhelyben e tárgyban hozott végzését, mely szerint utasított az egyházmegyei ügyész, hogy a borsii ingatlanokra vonatkozó telekkönyvi és kataszteri hirtokíveket szerezzé be és Szegbő Benő és Bernáth Aladár tanácsbírákkal a helyszínére kiszállva vizsgálják meg a fenti iratok és a díjlevelek alapján az ügy miként állását és különösen azt, hogy a díjlevélben említett 12 hold hány □ ölével volt számítva s ha tényleg a lelkész 2158 □ öllel kevesebbet használ, mint öt megilleti, hallgassák ki a tanukat arra nézve, hogy mikor s mi okból vonta el az egyház a lelkésztől a kérdéses 2158 □-öt földnek a használatát.

Előadó beterjeszti nevezett bizottságnak a helyszínén 1914. szeptember 10-én felvett jegyzőkönyvét, mely szerint a küldöttség elsősorban megállapította, hogy a borsii ref. egyház ingatlana a borsii 28. számú betétben van felvéve A. 1. 3. sor 1167 hr. szám alatt szántó „kurta és határra járó“ dülöben 10 hold 609 □-öl és 4 sor 1168 hrszám alatt ugyanezen a dülöben 1 hold 1233 □ öl területtel, összesen 19442 □-öl. Továbbá, hogy az 1885. augusztus 19-én kelt régi díjlevélben a borsii egyház részéről a lelkésznek 12 magyar hold jár, ami 14400 □-öl területnek felel meg. Az új, 1912. februárban kelt díjlevélben 9 kat. hold jár, ami szinte 14400 □-öl.

A jelenlévő gondnok és Kocsis János és Páricsy Mihály presbyterek egybehangzóan igazolják, hogy az egyház 6 köblös földet használ több év óta, tehát 1912. februártól is, amely 6 köblös föld körülbelül 7200 □ ölnek felel meg, így a lelkész a 7200 □-öl levonásával csak 12242 □-ölet használ 1912. februártól.

Hogy mi okból lett az ingatlan így felosztva, nem tudják, mert az régi dolog.

A bírósági tárgyalásra a felek meghívtak, a vétív aláira tott, az iratokhoz csatoltatott.

Erre az egyházmegyei bíróság zárt ülésben egyhangúlag a következő

Ítéletet

hozta :

Utasítatik a borsii egyház előljárósága, hogy a borsii egyház földjeiből 12 magyar holdat, vagyis 9 kat. holdat a szőlőskei lelkészi javadalom részére szakértő által méressen ki s ha ebből a fölmérésből az fog kiderülni, hogy a borsii egyház csakugyan a lelkészt megillető földből használ bizonyos mennyiséget, ezen mennyiséget adja vissza a lelkész használatába s ennek az esetleges 2 évi bérletét fizesse meg a panaszos lelkésznek. Ha pedig a lelkész használ többet, úgy ő adja vissza azt az egyháznak 2 évi jövedelmével együtt.

Indokok :

Az egyházmegyei küldöttség jegyzőkönyvéből nem állapítható meg, hogy a telekjegyzőkönyv szerint mi illeti meg az egyházat a borsii egyház nevén álló 19442 □-öl földbirtokból, de a díjlevélből sem állapítható meg, hogy a borsii földbirtokból határozottan mennyi illeti, sőt az sem bizonyos, mit használ az egyház, mennyit a lelkész. Egyedüli alap a helyes megosztásra nézve az, hogy a régi díjlevélben kitett 12 hold magyar holdat jelent 1200 □-ölével számítva. Ezért kellett az egyházmegye közigazgatási bizottságának az előbbi ítéletet hozni.

Kmf.

*Hutka József,*esperes,
a bíróság egyházi elnöke.*Dókus László,*e.-m. gondnok,
a bíróság világi elnöke.*Péter Mihály,*egyházmegyei főjegyző,
jegyzőkönyvvezető.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1914. évi szept. hó 23-án Saujhelyben tartott ülésében.

Jelen voltak: Hutka József esperes egyházi elnök, Dókus László egyh.-m. gondnok világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt: Szeghő Benő, Kozma Antal, Tudja Mihály, Péter Mihály papi, Nemes Lajos, Thuránszky Tihamér világi tanácsbírák. Előadó: Virág József tanácsbíró, jegyzőkönyvvezető: Tomory Pál egyh.-megyei papi aljegyző.

Tárgy: Helmeczi Antal bodzásujlaki lelkész panasz-kérvénye a miglészi lelkészi javadalmi földekbe vetett lóhere és lucerna-mag megtérítése iránt a mostani miglészi lelkész: Szilágyi László ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó az ügyet a következőkben ismerteti.

Helmeczi Antal volt miglészi, jelenleg bodzásujlaki lelkész 1914. év ápr. 22-iki kelettel az esperesi hivatalhoz intézett levelében azt panaszolja, hogy 1913. tavaszán 166 korona értékű lóhere és lucerna magot vetett a miglészi lelkészi földbe s mikor 1913. őszén otthagyta ezt az állást s hivatali utóda: Szilágyi László a helyét elfoglalta, a bevetett földeken a lóhere és lucerna-vetés látszott is, sőt néhány holdat a hivatali utód meg is kaszáltatott, mindemellett — mivel a téli és tavaszi mostoha időjárás következtében e mesterséges takarmány jó-része kiveszett, elpusztult — most Szilágyi László miglészi lelkész a nevezett magnak árából neki megtéríteni csak alig valamit hajlandó. Kéri tehát az esperesi hivatalt, illetve az egyházmegyei közigazgatási bíróságot a vitás ügy elintézésére.

Panaszlott a panaszra adott írásbeli nyilatkozatában azzal védekezik, hogy ő a miglészi lelkészi állást 1913. év november havában, tehát abban az időben foglalta el, amikor azt sem lehetett már megállapítani, hogy a földek tényleg be voltak-e vetve lóhere és lucernával, vagy sem; — azt mondja, hogy ő a bevetett területeket csak akkor vette volna birtokába, ha azokból kaszálás által hasznot húzhatott volna s a vagyonnevelésről szóló egyh.-ker. szabályrendelet e pontjára támaszkodva, hogy — „ha a mesterséges vagy természetes kaszáló bármily elemi csapás miatt előbb elpusztult, mint azt a hiva-

talnok birtokába vette, a befektetés megtérítésének kötelezettsége azonnal megszűnt“, azt mondja panaszlott, hogy mivel a panaszló által vetett lóhere és lucerna is a tél és tavasz folyamán kaszálás, tehát birtokbavétel előtt, időközben pusztult el: magát fizetésre kötelezettnek nem tartja.

Előadó ezekben ismerteti az ügyet.

Miután a felek a tárgyalásra szabályszerűen megidézttettek s az idézésről szóló vétívek aláírva visszaküldettek: ez előterjesztés után a közigazgatási bíróság zárt ülésben egyhangúlag a következőleg

Ítélt:

Helmeczi Antal volt miglészi, jelenleg bodzásujlaki lelkész kérelmének helyt ad s hivatali utódát: Szilágyi László miglészi lelkészt 83 korona lóhere és lucernamag árának az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett panaszló részére való megfizetésére kötelezi.

Indokok:

Az ügyiratokból megállapítást nyert az a tényállás, hogy Helmeczi Antal 1913. év tavaszán a miglészi papi földekbe 166 korona értékű lóhere és lucerna-magot bevetett. Hivatali utóda: Szilágyi László 1913. év nov. 9-én állását elfoglalva, a lelkészi birtokot, tehát az azokban lévő mesterséges takarmány-vetéseket is birtokába vette; a vagyonkezelésről szóló 1908-ik egyházkerületi szabályrendelet IV-ik része 7-ik pontja rendelkezése szerint pedig az ilyenmű befektetéseket a hivatali utód tartozik megtéríteni elődének.

Az egész 166 korona vetőmag-ár és a föld megmunkálása díjában azért nem lett panaszlott elmarasztalva, mert az utóbbi panaszló nem követelte, — a vetőmag árának felét pedig — tekintettel a mostoha időjárás okozta károsodásra — panaszlevelében kifejezetten elengedte.

Kmf.

Hutka József

esperes,
a bíróság egyh. elnöke.

Dókus László

egyh.-megyei gondnok,
a bíróság vil. elnöke.

Tomory Pál

egyházmegyei papi aljegyző.

IV.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1914. év szept. hó 23-án Saujhelyben tartott ülésében.

Jelen voltak: Hutka József esperes egyházi elnök, Dókus László gondnok világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnökléte alatt: Szeghő Benő, Kozma Antal, Tudja Mihály, Virág József papi, Nemes Lajos, Thuránszky Tihamér vil. tanácsbírák. Előadó: Péter Mihály tanácsbíró; jegyzőkönyvvezető: Tomory Pál egyh.-megyei papi aljegyző.

Tárgy: Székely Elek saujhelyi lakosnak felebbezése a reá kivetett egyházi adó mérséklése végett.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltség fenn nem forog, sem a fél részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az előadó a következőkben ismerteti az ügyet:

Székely Elek saujhelyi lakos, ref. egyháztag 1914. évi július 8-án a saujhelyi egyház presbytériumához felszólamlást nyújtott be a reá az 1914. évre kivetett egyházi adónak a mérséklése végett, azzal az indokolással, hogy egyházi adója még mindig az 1908-ik évi állami adó után lett kivetve, holott ez idő alatt az állami adója többször mérsékelve és több tételében törölve lett. Ennek igazolására egy hiteles kimutatást is csatolt.

E felebbezést a saujhelyi egyház lelkészi elnöke 1914. július 8-án végzésileg hivatalból elutasította azzal az indoklással, hogy az adókivetés elleni felszólamlás és felebbezés törvény szerint f. évi március 18-án már lejárt s a felszólamlásokat a presbytérium a márc. 19-én tartott rendes ülésén 3. sz. határozattal letárgyalta s az egyházi adókönyvet a presbytérium március 19-én lezárta, márc. 27-én pedig 235/1914. sz. a. az egyházmegyei esperes is megerősítette és jóváhagyta s egyúttal felhívta lelkész-elnök a felebbezőt, hogy 1915. évi egyházi adójának méltányos kivetése érdekében

1915. év febr. hó folyamán a csatolt adócsökkentési kimutatást a lelkészi hivatalnál mutassa be.

Székely Elek saujhelyi lakos ref. egyháztag, a lelkész-elnök fent említett 544/1914. sz. végzése ellen, melyet önkényes és törvénytelennek tart: felebbezést nyújtott be a presbytérium útján, illetve által az egyházmegyéhez s egyúttal a felebbezésében előadott indokok alapján 1914. évi egyházi adójának a megfelelő módon való alábbszállítását is kérte.

Ez előterjesztés után a közigazgatási bíróság zárt ülésben egyhangúlag a következőleg

ítélt:

Székely Elek saujhelyi egyháztag a saujhelyi egyház 1914. évi adókivetés ellen beadott felebbezésével elutasítatik.

Indokok:

El kellett utasítani Székely Elek saujhelyi egyháztagot felebbezésével azért, mert az E. T. III. tc. 19. §-ának második kikezdése szerint „a presbytérium által kirótt fizetési kötelezettségek ellen a kötelezett egyháztag, ha azt magára nézve sérelmesnek tartja, jogosítva van a kivetés megváltoztatásáért első helyen a presbytériumhoz 8 nap alatt, ha annak határozatában meg nem nyugodnék, az egyházmegyei bírósághoz 15 nap alatt felebbezni.“

Miután pedig Székely Elek saujhelyi lakos ref. egyháztag az 1914. évi kivetett adó ellen sem a saujhelyi presbytérium előtt, mely a felszólamlásokat 1914. évi március hó 19-én letárgyalta, felszólamlással nem élt, sem a felsőzempléni egyházmegyéhez, mely jelen év május 2-án Saujhelyben tartott közgyűlésén a saujhelyi egyház 1914. évi adókivetését 42. sz. határozatával jóváhagyta — felebbezést nem nyújtott be — azért felebbezésével elutasítatik.

Kmf.

Hutka József
esperes,
a bíróság egyh. elnöke.

Dókus László
egyh.-m. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

Tomory Pál
egyházmegyei papi aljegyző.

Tárgymutató.

I. Közgyűlési ügyek.

Jelenvoltak névsora.

1. Közgyűlés előtt istenitiszteleet volt a templomban.
2. Hutka József esperes gyűlés megnyitó beszéde.
3. Esperes bejelenti, hogy miért kellett az őszi gyűlést Sátoraljauhelyre összehívni.
4. Jelentés az egyházmegyei tisztikar megválasztásáról.
5. A bizottságok megalakítása.
6. Pénztárnok, főügyész, alügyész választása.
7. Péter Mihály tanácsbíró eskütétele.
8. Kádár János volt tanácsbíró érdemeinek jegyzőkönyvbe iktatása.
9. Tökesegélyre ajánlott egyházak.
10. Az egyházi ingatlanok telekkönyvi rendezése.
11. A lasztoméri iskola felépült.
12. A morvai adósság ügy.
13. A tusai egyház az iskolai tanterem elé előszobát építsen.
14. A ladamóci kölesön-ügy.
15. A tusai iskolai ingatlan átírásának ügye.
16. A hóri iskola-ügy.
17. A nagyráskai egyház a temetői ingatlanra vonatkozó pert másodfokon megnyerte.
18. A vásárhelyi egyház az iskolát kipadlóztatta.
19. Az alsómihályi iskola-ügy.
20. A málcai egyház kölesön-ügye.
21. A közigazgatási államsegély revideálása a jövő közgyűlésre halasztatik.
22. A szöllőskei lelkészlak építésének ügye.
23. A magyarsasi lelkész az iskolai épület helyéül elvett lelkészi földért kárpótoltatott.
24. A sárospataki polgári leányiskola ügye.
25. Az imregi egyház Zolnay Gergely tanítót a tőle temető céljaira elvett ingatlanért kárpótolta.

26. A lelkészi, tanítói, egyházi erdőbirtokok eladásánál az egyházmegyék miként járjanak el.
27. A lelkészek és tanítók a Hornyánszky-féle Énekes könyvet használják és ajánlják.
28. A Kálvineumért mit tett eddig egyházmegyénk?
29. Állandó káplántartó helyül ajánlott egyházak.
30. A magyarsasi egyháznak bizonyos feltételek mellett megengedtetik, hogy a falu melletti lelkészi földeket ref. lakosoknak házhelyül eladhassa.
31. A magyarsasi egyház a régi iskolai helyet 2800 koronáért eladta, ez ügyben létrejött szerződés megerősítése.
32. A szöllöskei és kishárii lelkészi díjlevelek megerősítése.
33. A csarnahói kántortanítói díjlevél megerősítése.
34. A gálszécsi egyháznak megengedtetik, hogy az egyházkerületnél lévő 800 kor. alapítványát kölcsönvehesse.
35. A tanügyi-bizottság jegyzőkönyve.
36. Magyarsas az iskolát felszerelte, Hór annak beszerzésére útasíttatik.
37. Alsózemplén indítványa az orsz. lelkész- és özvegy-árva gyámintézet ügyében.
38. Az egyházmegyei tanító egyesület jegyzőkönyve.
39. A kishárii egyház lelkészévé Sallay István pécsi segédlelkész választatott meg.
40. A kisazari egyháznak a lelkészlak építésére vonatkozó szerződése megerősítettik.
41. A zempléni egyháznak megengedtetik, hogy az egyházkerülettől 8000 kor. kölcsönt vehessen fel
42. Szöllöskei lelkésszé Sallay Béla választatott meg, a választás megerősítettik.
43. Csarnahói kántortanítóvá Erdős Endre választatott meg.
44. A ladamóci tanítói-lak és iskola építésére vonatkozó terv és költségvetés megerősítettik.
45. A málcai egyháznak a lelkészlak és tanítóilakás építésére vonatkozó terve és költségvetése megerősítettik.
46. A csarnahói egyháznak a templomépítésre és a lelkészlakás emelésére vonatkozó terve hasonlóképen, a hivekre kivetett rendkívüli adókvetés is.
47. A vásárhelyi egyháznak a kántortanítói-lak melléképületeinek építésére vonatkozó költségvetése megerősítettik.
48. A bánóci egyháznak a torony, az iskolai tanterem és a

- tanítói lak építésére vonatkozó költségvetése hasonlókéj.
49. A morvai egyháznak a templom és kántortanítói-lak melléképületeinek építésére vonatkozó költségvetése nemkülönben.
  50. A kolbásai egyháznak a templom, torony, lelkészlak javítására vonatkozó terve azonképen.
  51. A kisbárii egyháznak a templom javítására s lelkészi melléképületek építésére vonatkozó terve szintén.
  52. Az abarai egyháznak a lelkészlakás átalakítására, a tanítói lakás kijavítására, az iskola tetőzetének fedésére vonatkozó terve, valamint a rendkívüli adó kivetése megerősítettik.
  53. A gálszécsi egyháznak a lelkészlak és melléképületeire vonatkozó költségvetése szintén.
  54. A deregnyői egyháznak a templom, iskola javítására vonatkozó költségvetésének megerősítése.
  55. A szalóki egyháznak az egyházi épületek átjavítására vonatkozó költségvetése megerősítettik.
  56. A lasztoméri egyháznak iskolaépítésére vonatkozó költségvetése és a rendkívüli adó kivetése megerősítettik.
  57. A nagyráskai egyháznak a lelkészlak és melléképületeinek építésére vonatkozó költségvetése megerősítettik.
  58. A zempléni egyháznak a torony és a lelkészlak javítására vonatkozó költségvetése megerősítettik.
  59. A ladamóci ingatlan-ügy.
  60. Szabó Gyula bánóci segédlelkész az egyházmegyébe bekebeleztetik.
  61. A közalapi járulékok kimutatása.
  62. A nyugdíj-járulékok kimutatása.
  63. Kik küldettek az egyházkerületi közgyűlésre?
  64. Az időszaki bíróság tagjai.
  66. A jegyzőkönyvi pontok hitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

1. Szombathy István s.-a.-ujhelyi h.-lelkész fizetésének ügye.
2. A borsii lelkészi földek ügye.
3. Helmeczy Antal volt miglészi lelkész követélése lóhere- és lucerna-mag iránt Szilágyi László lelkész ellen.
4. Székely Elek s.-a.-ujhelyi lakos egyházi adó-ügye.

Névmutató.

- A**bara 9, 52.
Alsómihályi 9, 19.
Bánóc 9, 29, 35 (3), 48.
Bernáth Aladár 4.
Bernáth Béla 4, 63.
Bizottságok 5.
Bodzásujlak 9.
Borsi bír. II.
Csarnahó 9, 33, 35, (9) 43, 46.
Deregnyő 9, 54.
Dókus Gyula 4, 24, 64.
Dókus László 4, 24.
Egyházmegye 26.
Esperes 1, 35.
Erdős Endre 43.
Gálszécs 9, 29, 34, (10), 53.
Gercseyi hitoktató 35, (6).
Hardicsa 35, (2), 35 (3).
Helmeczy Antal bír. III.
Hosszúlázi hitoktató 35 (6).
Hór 16, 35 (2). 35 (9), 36.
Hutka József esperes 2, 4, 24.
Imreg 25.
dr. Izsépy Tihamér 6, 63.
Kádár János 8.
Kálvineum 28.
Kisazar 35 (9), 40.
Kisbári 9, 39, 51.
Kisráska 35 (8),
Kistoronya 35 (9).
Kolbása 9, 35 (9), 50.
Kozma Antal 4, 63.

- Ladamóc 9, 14, 44, 59.
Lasztomér 9, 11, 29, 35 (9), 56.
Lasztóc 9.
Legenye 9.
Lelkészek 10, 27.
Magyarizsép 9.
Magyarsas 9, 29, 23, 30, 31, 36.
Málca 9, 20, 35 (8), 35 (10), 45.
Morva 9, 12, 49.
Nagybári 9, 35 (9), 35 (10).
Nagyráska 9, 17, 35 (3), 35 (9), 57.
Nagytoronya 35 (7), 35 (9).
Nemes Lajos 4, 64.
Nemes Sándor 4.
Péter Mihály 4, 7, 64.
Sallay Béla 42.
Sallay Sándor 9.
dr. Sárkány Lajos 6, 64.
Sátoraljaujhely 9.
Somody József 4
Szabó Gyula 60.
Szalók 9, 55.
Szalóki tanító 35 (5).
Szeghő Benő 4, 63, 64
Székely Elek bír. IV.
Szilágyi László bír. III.
Szombathy Szabó István 1, bír I.
Tanítók 25 (4).
Thuránszky Tihamér 4, 63.
Tomory Pál 4, 63.
Tudja Mihály 4, 6, 63, 64.
Tusa 13, 15, 35 (2), 35 (9).
Zemplén 9, 41, 58.
Vásárhely 9, 18, 47.
Virág József 4, 24, 63, 64.

